

سالنامه آماری کمیته امداد امام خمینی (ره)

سال ۱۴۰۳

عنوان و نام پدیدآور	: سالنامه آماری ۱۴۰۳ کمیته امداد امام خمینی (ره) / گردآورندگان داود حسنی ... [و دیگران]؛ ناظر تولید سعید زارعزاده.
مشخصات نشر	: تهران: کمیته امداد امام خمینی (ره)، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۸ ص. : مصور(رنگی)، نقشه(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۱۱-۹۹-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	:
یادداشت	: گردآورندگان داود حسنی، سیداحمد مدنی، علی گودرزی، مجیده خرمی.
موضوع	: کمیته امداد امام خمینی (ره)
شناسه افزوده	: حسنی، داود، ۱۳۴۸-، گردآورنده
شناسه افزوده	: زارعزاده، سعید، ۱۳۵۲ -، ناظر
شناسه افزوده	: کمیته امداد امام خمینی (ره)
رده‌بندی کنگره	:
رده‌بندی دیویدی	:
شماره کتابشناسی ملی	:
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:

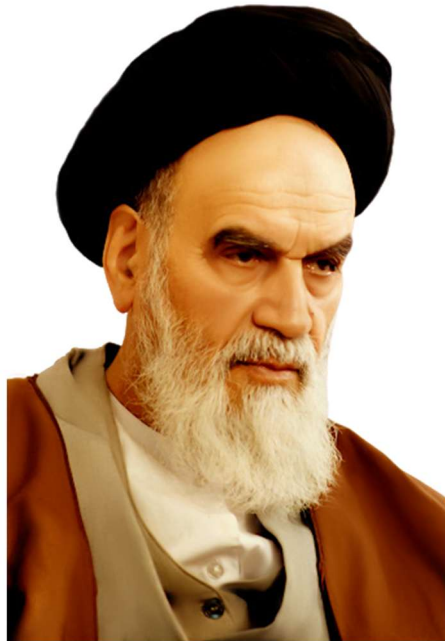
سالنامه آماری ۱۴۰۳ کمیته امداد امام خمینی (ره)

زیرنظر: سعید زارعزاده

گردآورندگان: داود حسنی، سیداحمد مدنی، علی گودرزی، مجیده خرمی

پست الکترونیکی گروه آمار: amar@emdad.ir

دسترسی به سالنامه‌های آماری به آدرس: <https://emdad.ir/fa/content/amar-w-mlkrd>

حضرت امام خمینی (ره):

فکر نمی‌کنم عبادتی بالاتر از خدمت به محرومین وجود داشته باشد.

همه آرمان و آرزوی ملت و دولت و مسئولین کشور ما آن است که روزی فقر و تهیدستی در جامعه ما رخت بر بندد و مردم عزیز و صبور و غیرتمند کشور ما از رفاه در زندگی مادی و معنوی برخوردار باشند.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی):

یکی از ضروری‌ترین نهادهای انقلاب، کمیته امداد است و علت هم این است که یکی از اهداف اصلی انقلاب رسیدگی به وضع محرومان و مستضعفان و رفع محرومیت از آنهاست.

من حقیقتاً به امداد اعتماد دارم و بحمدالله خیلی خصوصیات مثبت در این کار و در این مؤسسه هست. اگر کمیته امداد نبود، جای امداد در کشور خالی بود.

چهلمین و دومین سالنامه‌ی آماری کمیته امداد امام خمینی^(ه) منتهی به سال 1403 متضمن ارائه خدمات متنوع و گوناگون به تعداد ۴.۸ میلیون نفر جامعه هدف در سامانه سها می‌باشد.

- اختلاف در سرجمع‌ها به علت سر راست کردن ارقام است.

- محاسبه نسبت‌ها و شاخص‌ها، قبل از سر راست کردن ارقام صورت گرفته است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
معرفی کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۳
۱-۱. تاریخچه کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۴
۱-۲. اهداف و وظایف کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۵
۱-۳. منابع مالی کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۶
۱-۴. سند چشم‌انداز ۱۰ ساله کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۶
۱-۵. بیانیه مأموریت کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۷
۱-۶. بیانیه ارزش‌های محوری حاکم بر کمیته امداد امام خمینی (ره).....	۱۸
۱-۷. خلاصه عملکرد کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۱۴۰۲.....	۱۹
تعاریف و مفاهیم آماری.....	۲۴
۱-۲. تعریف مفاهیم کلیدی.....	۲۵
ویژگی‌های جمعیتی جامعه هدف.....	۳۴
۱-۳. ویژگی‌های جمعیتی جامعه هدف.....	۳۵
منابع و مأخذ.....	۷۱

فهرست جداول

- جدول ۳-۱. روند ۵ ساله تعداد خانوار و نفرات مددجو به تفکیک جنسیت و محل سکونت..... ۳۶
- جدول ۳-۲. روند ۵ ساله تعداد زنان سرپرست خانوار..... ۳۸
- جدول ۳-۳. روند ۵ ساله تعداد مددجویان سالمند..... ۳۹
- جدول ۳-۴. تعداد خانوار مددجو..... ۴۰
- جدول ۳-۵. تعداد نفرات مددجو..... ۴۱
- جدول ۳-۶. تعداد نفرات مددجو برحسب جنسیت..... ۴۵
- جدول ۳-۷. تعداد خانوار و عائله مددجویی برحسب جنسیت سرپرست..... ۴۷
- جدول ۳-۸. بعد خانوار مددجویی برحسب جنسیت سرپرست..... ۵۰
- جدول ۳-۹. تعداد خانوار و نفرات مددجو برحسب محل سکونت..... ۵۲
- جدول ۳-۱۰. تعداد خانوار مورد حمایت برحسب تعداد افراد..... ۵۵
- جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی..... ۵۶
- ادامه جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی..... ۵۷
- ادامه جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی..... ۵۸
- جدول ۳-۱۲. وضعیت تاهل سرپرست خانوار مورد حمایت..... ۵۹
- جدول ۳-۱۳. تعداد خانوار مددجویان بر حسب دین و مذهب..... ۶۱
- جدول ۳-۱۴. وضعیت سالمندان به تفکیک جنسیت و محل سکونت..... ۶۲
- جدول ۳-۱۵. تعداد زنان سرپرست خانوار به تفکیک گروه سنی و محل سکونت..... ۶۷
- جدول ۳-۱۶. وضعیت تاهل زنان سرپرست خانوار..... ۷۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۳-۱. روند ۵ ساله تعداد خانوار مددجو..... ۳۷
- نمودار ۳-۳. روند ۵ ساله تعداد زنان سرپرست خانوار..... ۳۸
- نمودار ۳-۴. روند ۵ ساله تعداد مددجویان سالمند..... ۳۹
- نمودار ۳-۵. تعداد نفقات مددجو به تفکیک استان..... ۴۲
- نمودار ۳-۶. درصد نفقات مددجو..... ۴۳
- نمودار ۳-۷. درصد نفقات مددجو برحسب جنسیت..... ۴۶
- نمودار ۳-۸. درصد خانوار مددجو برحسب جنسیت سرپرست..... ۴۸
- نمودار ۳-۹. درصد نفقات مددجو بر حسب جنسیت..... ۵۱
- نمودار ۳-۱۰. درصد خانوار مددجو بر حسب جنسیت..... ۵۱
- نمودار ۳-۱۱. درصد خانوار مورد حمایت برحسب محل سکونت..... ۵۳
- نمودار ۳-۱۳. درصد نفقات مددجو برحسب محل سکونت..... ۵۴
- نمودار ۳-۱۵. وضعیت تأهل سرپرست خانوار..... ۶۰
- نمودار ۳-۱۶. نفقات سالمند مورد حمایت..... ۶۳
- نمودار ۳-۱۷. درصد سالمندان بر حسب جنسیت..... ۶۴
- نمودار ۳-۱۸. درصد سالمندان بر حسب محل سکونت..... ۶۴
- نمودار ۳-۱۹. درصد خانوار زن سرپرست بر حسب رده سنی..... ۶۸
- نمودار ۳-۲۰. درصد خانوار زن سرپرست بر حسب محل سکونت..... ۶۸

فهرست اطلع نكاشت

- اطلاع نكاشت ۳-۱. توزیع نسبی خانوار مددجویی ۴۴
- اطلاع نكاشت ۳-۳. توزیع نسبی درصد خانوار با سرپرست زن ۴۹
- اطلاع نكاشت ۳-۸. توزیع نسبی درصد نفرات سالمند ۶۶

پیش‌گفتار

کمیته امداد امام خمینی^(ه) به‌عنوان یک نهاد اجتماعی مولود انقلاب اسلامی و میراث معنایی و نورانی امام راحل و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، با هویت دینی، مردمی و عام‌المنفعه برای حمایت از نیازمندان و توانمند کردن آنان تشکیل شده است. صیانت از محرومین، کاهش فقر و نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی، شکوفایی استعدادها، تأمین خوداتکایی و توسعه گفتمان احسان و نیکوکاری در جامعه را آرمان خود قرار داده که اساساً آرمانی مقدس است.

از این‌رو، خدای متعال را شاکریم که توفیق خدمت در این نهاد انقلابی به ولی‌نعمتان جامعه، افتخار اعتماد خیرین و نیز سازمان‌ها، موسسات خیریه و تشکل‌های مردمی را جهت ارائه خدمت به محرومان و نیازمندان به ما عطا فرمود و قدردان این فرصت بی‌بدیل خواهیم بود.

کمیته امداد امام خمینی^(ه) در راستای اجرای سیاست‌های کلان و منویات ولی امر مسلمین جهان حضرت آیت ا... العظمی امام خامنه‌ای^(مدظله‌العالی) به‌ویژه در حوزه کاهش فقر و محرومیت، در سال ۱۴۰۳ خدمات حمایتی، اقتصادی و فرهنگی متنوعی را با تأکید بر معیشت، سلامت، تأمین مسکن و اشتغال و کارآفرینی در مسیر توانمندسازی و ایجاد درآمد پایدار برای مددجویان و دهک‌های پایین درآمدی ارائه نموده است.

در این سال، با توجه به پیشرفت‌های این نهاد در اجرای هوشمندسازی و استقرار سامانه هوشمند امداد (سها)، خدمات ارائه شده به جامعه هدف از منظر کمی و کیفی با رشد معناداری همراه بوده است. این سامانه با ظرفیت‌ها و قابلیت‌های روبه تحول دانش‌محور و داده‌بنیاد خود، فرصت‌های بی‌نظیری را برای امداد امام^(ه) ایجاد نمود و ترجمان ایده و برنامه‌ای تحول‌آفرین و پر دستاورد بود که دگرگونی در نظام آماری این نهاد، دستیابی و تولید داده‌های معتبر و متقن، فراهم آمدن امکان تحلیل داده‌ها و به‌تبع غنای تحلیلی از جمله آن است. استقرار نظام آماری هوشمند، بستر ساز ارائه خدمات عدالت‌بنیان و هدفمندتر به مددجویان و نیازمندان و نیز تسریع و تسهیل خدمات‌رسانی شده است.

بر همین مبنا و به‌منظور اطلاع‌رسانی اقدامات انجام شده، سالنامه آماری ۱۴۰۳ که چهل و دومین سالنامه آماری کمیته امداد امام خمینی^(ه) است با رویکرد و نظم نوینی تهیه و تنظیم شده و گزارش اقدامات

و خدمات ارائه شده در سال مورد نظر؛ خدمت مسئولان، صاحب‌نظران، کارشناسان، برنامه‌ریزان و پژوهشگران گرانقدر تقدیم می‌گردد.

در پایان، لازم می‌دانم ضمن تشکر و قدردانی از رهنمودهای داهیانه و عنایات ویژه رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی) و دفتر معظم‌له، حمایت‌های مستمر مراجع عظام تقلید، قوای سه‌گانه و کارگزاران محترم نظام اسلامی و اعتماد و حمایت‌های با ارزش و ماندگار خیرین و نیکوکاران گرانقدر، از تمامی امدادگران مخلص و عزیز که در مسیر خدمت‌رسانی و رسیدگی به امور ولی‌نعمتان جامعه اسلامی همواره اهتمام دارند و به‌ویژه همراهی مستمر هیأت محترم امناء کمیته امداد امام خمینی^(ه) سپاسگزاری نمایم. در ضمن، از زحمات همکاران گرامی معاونت برنامه‌ریزی و بودجه و سایر حوزه‌های ستادی و استان‌ها که در تولید و انتشار این سالنامه ایفای نقش نموده‌اند، تشکر می‌نمایم.

سید مرتضی بختیاری

عضو هیأت امناء و رئیس کمیته امداد امام خمینی^(ه)

مقدمه

به فضل خداوند متعال، کمیته امداد امام خمینی^(ه) با توجه به رهنمودها و راهبردهای حکیمانه رهبر معظم انقلاب اسلامی^(مدظله العالی) و شعار و راهبرد محوری سال ۱۴۰۳ با عنوان سال «جهش تولید با مشارکت مردم» و با الهام از سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی کشور، با یک رهیافت علمی، خط‌مشی‌ها، سیاست‌های اجرایی و طرح و برنامه‌های خود را برای کاهش فقر و رفع محرومیت‌ها و استقرار و راهبری نظام ملی احسان و نیکوکاری تهیه و تنظیم نموده است.

بر همین مبنا، نگارش برنامه هفتم امداد امام^(ه) آغاز شد و در چشم‌انداز این برنامه تأکید شده است که در افق ۱۰ ساله امداد امام^(ه)، معتبرترین مرجع داده‌ای و دانشی در نظام خدمت به محرومین، موثرترین نهاد در جهت‌دهی به سیاست‌ها و برنامه‌های عرصه خدمت محرومین، برخوردار از گسترده‌ترین، معتبرترین و کارآمدترین شبکه مردمی احسان و نیکوکاری در کشور، منطقه و جهان اسلام و الهام‌بخش در عرصه حاکمیت دینی در حل مسئله محرومین و نیازمندان خواهد بود.

در ضمن، با توجه به مأموریت امداد امام^(ه) در خصوص دیده‌بانی و هوشمندی نظام خدمت به محرومین، موضوع هوشمندسازی و تحول در هوشمندسازی با جدیت در دستور کار قرار گرفت و سامانه هوشمند امداد (سها) با قابلیت‌های جدید و تسهیل‌گر و با امکان بهره‌گیری از ظرفیت‌های بانک‌های اطلاعاتی دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط استقرار یافت. این سامانه با استفاده از فناوری‌های نوین، با ایجاد امکان دسترسی به آمار و اطلاعات معتبر و متقن و به‌روزرسانی داده‌ها و اطلاعات و ایجاد امکان دریافت تنوعی از گزارش‌های آماری و داده‌کاوی، به‌طور چشم‌گیری تحول در نظام آماری امداد امام^(ه) را رقم زده است.

با این رویکرد، سالنامه آماری ۱۴۰۳ به‌عنوان گزارش قابل استناد و مرجع، دربرگیرنده مجموعه‌ای از آخرین اطلاعات آماری از اقدامات انجام‌یافته از سوی کمیته امداد امام خمینی^(ه) است که به‌منظور آگاهی و بهره‌برداری تصمیم‌گیران، برنامه‌ریزان، پژوهشگران و دانش‌پژوهان تهیه و منتشر شده که اهم آن به شرح ذیل است:

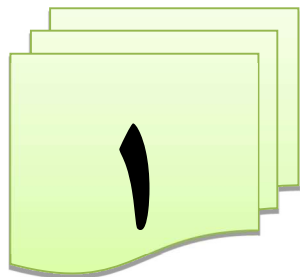
- این نهاد در سال ۱۴۰۳ از ۲.۳ میلیون خانوار (۴.۸ میلیون نفر) حمایت نموده است.
- با توجه به نرخ تورم، سرانه کمک معیشت پرداختی به خانوارها در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال گذشته، ... درصد رشد داشته است.
- این نهاد هم‌سو با برنامه‌های دولت سیزدهم در خصوص جهش تولید مسکن، نسبت به هم‌افزایی با نهادهای حمایتی و دستگاه‌های متولی اقدام نموده و اعتبارات این برنامه را نسبت به سال گذشته حدود ... درصد افزایش داده است.

- اعتبار برنامه حمایت از ازدواج نیازمندان با تأمین جهیزیه و لوازم ضروری که با هم‌افزایی نهادهای و خیرین صورت می‌گیرد، در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال گذشته به ترتیب رشد ... و درصدی داشته است.
 - اعتبار برنامه حمایت از اشتغال نیازمندان با بهره‌گیری از منابع تسهیلات بانکی نسبت به سال قبل، ... درصد درصد رشد نموده است.
 - منابع تسهیلات قرض‌الحسنه (تکلیفی بانک‌ها و صندوق امداد ولایت) نسبت به سال قبل ... درصد رشد داشته است.
 - کمک‌های مومنانه و خیرخواهانه افزون بر ۸ میلیون نفر از مردم نیکوکار در طرح‌های مشارکت‌های مردمی این نهاد، زمینه ارائه خدمات بهتر و شایسته‌تر به محرومان و نیازمندان و مناطق محروم کشور را فراهم نموده است. ارزش ریالی کمک‌های خیرین به این نهاد در این سال نسبت به سال قبل به میزان درصد رشد داشته است.
- در سالنامه پیش‌رو، گزیده‌ای از اطلاعات هر فصل، در مقدمه آن آمده است که تصویری کلی از اطلاعات موجود در هر یک از فصل‌ها و کلیت سالنامه ارائه می‌نماید و این مقدمه‌ها، با تسهیل در انتقال مفاهیم و مطالب، ارزش و جایگاه ویژه‌ای به این سالنامه بخشیده است. در این گزارش از نمودارهای آماری و اطلاع‌نگاشت‌ها نیز بهره‌گیری شده است.
- در پایان، معاونت برنامه‌ریزی و بودجه، پذیرای نظرات و پیشنهاد‌های ارزشمند تمامی صاحب‌نظران، پژوهشگران و کارشناسان گرامی خواهد بود. از رهنمودها و عنایات اعضای محترم هیأت امناء و رئیس محترم امداد امام^(ه) و همکاری معاونین و مدیران محترم ستادی و استانی و نیز تلاش‌های همه‌جانبه امدادگران سراسر کشور، مدیران محترم برنامه‌ریزی و فناوری اطلاعات استان‌ها و همکاران گرامی این معاونت به‌ویژه آقایان علی کریمی‌اصل، داود حسنی، سید احمد مدنی، علی گودرزی و سرکار خانم خرمی که در تولید و انتشار این سالنامه آماری مشارکت داشته‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

سعید زارع‌زاده

معاون برنامه‌ریزی و بودجه

و مدیر مسئول انتشارات کمیته امداد امام خمینی^(ه)

معرفی کمیته امداد امام خمینی (ره)

۱- ۱. تاریخچه کمیته امداد امام خمینی (ره)

سابقه فعالیت‌های این نهاد به سال‌های قبل از پیروزی انقلاب و حدوداً سال ۱۳۴۲ برمی‌گردد که تعدادی از انقلابیون اول نهضت اسلامی که در زمره همراهان و هم‌زمان حضرت امام خمینی (ره) قرار داشتند، از طرف معظم‌له مأموریت رسیدگی و حمایت گسترده و فراگیر از اعتصابیون و خانواده‌های شهید، زندانیان سیاسی و نیازمندان جامعه را بر عهده گرفتند.

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و آغاز فعالیت مجدد بخش‌های اداری، اقتصادی و فرهنگی کشور، لزوم حمایت از نیازمندان در صدر برنامه‌های نظام قرار گرفت و ۲۲ روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی در تاریخ ۱۴ اسفند ماه ۱۳۵۷ هجری شمسی، کمیته امداد امام خمینی (ره) به عنوان دومین نهاد انقلابی، با صدور حکم پرخیر و برکت و تاریخی حضرت امام خمینی (ره) برای مدت نامحدود، به منظور تحقق بخشیدن به اهداف عالیه نظام جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه در توانمندسازی و شکوفایی استعدادها و تأمین خوداتکایی، تقویت و رشد ایمانی و اعتقادی نیازمندان و محرومان کشور تأسیس گردید.

براساس ماده ۲ اساسنامه کمیته امداد امام خمینی (ره)، هدف از تشکیل امداد امام (ره)، توانمندسازی و شکوفایی استعدادها و تأمین خوداتکایی، تقویت و رشد ایمانی و اعتقادی نیازمندان و محرومان با ارایه خدمات اجتماعی، حمایتی، فرهنگی و معیشتی به آنان می‌باشد. بر اساس ماده ۳ اساسنامه، کمیته امداد امام خمینی (ره) دارای شخصیت حقوقی و مقررات مالی و اداری و استخدامی مستقل است که تحت نظارت عالیه مقام معظم ولایت مطلقه فقیه و طبق مفاد اساسنامه آن اداره می‌شود.

اعضای هیأت امنا امداد امام (ره) عبارتند از: آقایان آیت‌الله محسن کازرونی، سیدمرتضی بختیاری، مصطفی خاکسار قهرودی، حسین انواری، حمیدرضا ترقی، حجت‌الله عبدالملکی و سرکار خانم مرضیه وحید دستجردی.

اولین اساسنامه این نهاد در تاریخ ۱۳۶۶/۰۳/۲۰ به توشیح و تأیید حضرت امام خمینی (ره)، دومین اساسنامه آن در مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۲۹ و سومین اساسنامه آن در مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۱۵ به تأیید مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی) رسیده است.

۱- ۲. اهداف و وظایف کمیته امداد امام خمینی^(ه)

کمیته امداد امام خمینی^(ه)، با هدف توانمندسازی و شکوفایی استعدادها و تأمین خوداتکایی، تقویت و رشد ایمانی و اعتقادی نیازمندان و محرومان تشکیل یافته است.

بر اساس ماده ۶ اساسنامه، اهداف و وظایف کمیته امداد عبارتند از:

۱. بررسی و شناخت انواع محرومیت‌های مادی و معنوی نیازمندان و تبیین آن‌ها و شناسایی افراد و خانواده‌های لازم‌الحمايه در شهر، روستا و عشایر.

۲. پیشنهاد خط‌مشی، سیاست‌های اجرایی، طرح و برنامه‌های مؤثر برای رفع محرومیت‌های نیازمندان در ابعاد مختلف به مراجع ذیربط با استفاده از تمام ظرفیت‌های مردمی و دینی و قانونی.

۳. فراهم آوردن امکانات لازم به منظور توانمندسازی، خوداتکایی، استقلال اقتصادی افراد و خانواده‌های نیازمند از طریق استعداد سنجی، مهارت آموزی، ایجاد اشتغال، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و اعطای وام خدمات در حد توان.

۴. ایجاد تسهیلات لازم جهت سلامت خانواده‌های نیازمند و تأمین خدمات بهداشتی و درمانی و اقدام به بیمه‌های درمانی و اجتماعی آنان در حد امکانات و قوانین و مقررات مربوطه.

۵. پرداخت نقدی و مساعدت‌های غیرنقدی از قبیل تأمین مسکن، جهیزیه و کمک ازدواج نیازمندان.

۶. ارایه تسهیلات قرض‌الحسنه به نیازمندان در چارچوب ضوابط مصوب هیأت امناء کمیته امداد امام^(ه) از طریق:

الف - صندوق قرض الحسنه با جذب سپرده‌های مردمی.

ب - بهره‌گیری از امکانات سایر صندوق‌های قرض الحسنه.

ج - بهره‌گیری از قرض الحسنه و تسهیلات بانک‌ها و مراکز دولتی.

د - استفاده از سایر ظرفیت‌های قانونی.

۷. ارایه خدمات فرهنگی به افراد و خانواده‌های نیازمند و ارتقاء باورهای دینی و سبک زندگی اسلامی آنان از طریق فعالیت‌های آموزشی، تربیتی با بهره‌گیری از ظرفیت حوزه‌های علمیه و دیگر مراکز فرهنگی.

۸. صیانت از نهاد خانواده و ارایه خدمات مشاوره، مددکاری و حمایت‌های لازم حقوقی و قضایی از افراد و خانواده‌های نیازمند.

۹. انتقال تجربیات و راهکارهای رفع فقر و کمک به نیازمندان دیگر کشورها در چارچوب سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ایران.

۱۰. ترویج و احیاء فرهنگ احسان و نیکوکاری و اکرام ایثار و نشر سنت‌های حسنه اسلامی، جذب و جلب، تمرکز و مدیریت زکوات، صدقات، انفاقات، اعانات و درآمد موقوفات حمایتی و توانمندسازی که به نام کمیته امداد امام (ره) وقف می‌شود و مصرف آنها در جهت رفع انواع محرومیت‌های نیازمندان مطابق ضوابط اسلامی.

۱۱. ارتباط و هماهنگی با مؤسسات خیریه و تشکل‌های نیکوکاری مردمی داخل و خارج کشور به منظور تعامل و تبادل تجربه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های آنها در جهت انجام حمایت‌های مادی و معنوی از محرومان با تقویت و گسترش مشارکت مردمی.

۱۲. ایجاد سازوکار قانونی به منظور هماهنگی و ساماندهی نظارت بر حسن عمل مؤسسات خیریه رسمی مرتبط با فعالیت‌های کمیته امداد امام (ره).

۱۳. انجام مأموریت‌هایی در چارچوب اهداف و وظایف امداد امام که توسط مراجع قانونی تعیین و تأمین اعتبار می‌شود.

۱-۳. منابع مالی کمیته امداد امام خمینی (ره)

براساس ماده ۸ اساسنامه، منابع مالی کمیته امداد امام (ره)، عبارتند از:

الف: عنایات مقام معظم رهبری (مدظله العالی).

ب: اعتبارات و کمک‌های دولت جمهوری اسلامی ایران.

ج: هدایا و کمک‌های مردمی، مؤسسات، سازمان‌ها و نهادهای داخل و خارج کشور.

د: صدقات، نذورات، زکوات، انفاقات، هبه و ثلث و موقوفاتی که به نام کمیته امداد امام (ره) وقف می‌شود.

ه: درآمد حاصل از فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌ها و مؤسسات وابسته براساس سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و فروش اموال (منقول و غیرمنقول).

۱-۴. سند چشم‌انداز ۱۰ ساله کمیته امداد امام خمینی (ره)

با اتکال به خداوند سبحان، کمیته امداد امام خمینی (ره) در افق ۱۰ ساله، نهادی است:

۱. برخوردار از متوسط رشد سالیانه ۲ درصد شاخص بهره‌وری کل سازمان و کاهش متوسط سالیانه ۴ درصدی هزینه تمام‌شده خدمات به نسبت سال پایه (بدون احتساب نرخ تورم سالانه).
۲. معتبرترین مرجع داده‌ای و دانشی در نظام خدمت به محرومین.
۳. مؤثرترین نهاد در جهت‌دهی به سیاست‌ها و برنامه‌های عرصه خدمت به محرومین.
۴. برخوردار از گسترده‌ترین، معتبرترین و کارآمدترین شبکه مردمی احسان و نیکوکاری در کشور، منطقه و جهان اسلام.
۵. برخوردار از میانگین رشد سالانه ۲۰ درصدی مشارکت‌های پایدار مردمی در برنامه‌های حمایت و توانمندسازی محرومین (بدون احتساب نرخ تورم سالانه).
۶. مرجع جذب و جلب و مدیریت و مصرف زکوات، صدقات، انفاقات، اعانات و درآمد موقوفاتی که به نام امداد امام وقف می‌شود.
۷. دست‌یافته به پوشش ۱۰۰٪ بسته خدمات توانمندسازی و کاهش دوره حمایت معیشتی به میزان حداکثر ۵ سال برای مددجویان واجد شرایط.
۸. الهام‌بخش در عرصه حاکمیت دینی در حل مسئله محرومین و مؤثر در تقویت هم‌گرایی مردم و حکومت اسلامی.

۱-۵. بیانیه مأموریت کمیته امداد امام خمینی^(ه)

کمیته امداد امام خمینی^(ه) نهادی دینی، انقلابی، حاکمیتی، برخوردار از چند دهه تجربه، دانش روز و با رویکردی مردمی است که تحت نظارت عالیه مقام معظم ولایت مطلقه فقیه، همسو با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و در راستای کمک به تحقق نظام آرمانی حقوق و تکالیف متقابل حکومت اسلامی و محرومین جامعه، عدالت اجتماعی و صیانت از حقوق محرومین و تقویت همبستگی‌های اجتماعی، در چارچوب اساسنامه از طریق زیر اقدام می‌نماید:

- استقرار و راهبری نظام ملی احسان و نیکوکاری و پیوند دادن ظرفیت‌های مردمی با دستگاه‌های موظف.
- شناسایی، پایش فقر، حمایت، توانمندسازی و ارتقای منزلت نیازمندان.
- دیده‌بانی و هوشمندی نظام خدمت به محرومین.

- ظرفیت‌سازی، سامان‌دهی، شبکه‌سازی و جهت‌دهی به مأموریت و مسئولیت‌های اجتماعی نهادهای حاکمیتی، دولتی، عمومی و بخش خصوصی و جبهه فعالان خدمت به محرومین اعم از مراکز نیکوکاری، خیریه‌ها، گروه‌های جهادی، تشکلهای مردمی و آحاد مردم.
- اثرگذاری بر سیاست‌ها و قوانین مرتبط به نفع محرومین و کمک به رفع فقر و محرومیت.
- ترویج گفتمان احسان و نیکوکاری مبتنی بر سنت‌های حسنه اسلامی.
- این اقدامات در عرصه‌های مختلف خدمات اجتماعی، اقتصادی، حمایتی، معیشتی، فرهنگی و حقوقی به محرومین در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به صورت مستقیم و غیرمستقیم ارائه می‌گردد.

۱-۶. بیانیه ارزش‌های محوری حاکم بر کمیته امداد امام خمینی (ره)

۱. خداپاوری و توجه به جلب رضایت الهی و اقتداء به سیره معصومین (ع) در خدمت به محرومین.
۲. بهره‌گیری از مشارکت همه جانبه مردم، خرد جمعی و مسئولیت‌پذیری جامعه در تحقق وظیفه حکومت اسلامی نسبت به محرومین.
۳. ارتقای فرهنگ خود کنترلی مبتنی بر وجدان کاری و تعهد و انضباط اداری و مالی و توسعه فرهنگ سبقت در خدمت خالصانه و بی‌منت با تاسی از تعالیم اسلامی.
۴. صیانت از کرامت مستضعفین و محرومین به عنوان ولی نعمتان انقلاب اسلامی با رویکرد نوآوری و شکوفایی استعدادها.
۵. ایجاد عدالت اجتماعی و رفع محرومیت در کشور.
۶. حاکمیت ارزش‌های بنیادین اسلامی و انقلابی و تبعیت از رهنمودهای ولی فقیه زمان در طراحی و برنامه‌ریزی حمایت از اقشار محروم.
۷. رویکرد خانواده‌محوری در طراحی برنامه‌های حمایت از اقشار محروم.
۸. تقویت بنیه دینی و ارزشی محرومان به عنوان سرمایه اجتماعی نظام و پرهیز از هر گونه ورود به فعالیت‌های جناحی.
۹. نیازمحوری و انعطاف‌پذیری در طراحی و ارائه خدمات کارآمد و جهادی با رویکرد توانمندسازی.

۱-۷. خلاصه عملکرد کمیته امداد امام خمینی^(ه) در سال ۱۴۰۳ - (پیش نویس)

آمارهای جمعیتی جامعه هدف:

- جامعه هدف مددجویان، به تعداد ۲,۳۲۷,۱۳۰ خانوار با جمعیتی معادل ۴,۷۹۵,۹۷۸ نفر (معادل ۹ درصد خانوار کشور).
- از لحاظ تفکیک جنسیتی ۶۶ درصد مددجویان (۳,۱۶۰,۹۸۵ نفر) دختران و زنان و مابقی به تعداد ۱,۶۳۴,۹۹۳ نفر مردان و پسران (۴۴ درصد) هستند.
- از این تعداد خانوار ۱,۱۰۷,۶۱۱ خانوار ساکن در مناطق شهری (۴۸ درصد شهری) و ۱,۲۱۹,۵۱۹ خانوار ساکن مناطق روستایی (۵۲ درصد روستایی) هستند.
- ۱,۳۱۸,۵۹۴ خانوار با سرپرست زن تحت پوشش هستند (معادل ۳۸ درصد زنان سرپرست خانوار کشور).
- جمعیت سالمند ۶۰ سال به بالا مورد حمایت امداد معادل ۱,۶۲۸,۲۱۸ نفر هستند. (معادل ۲۰ درصد سالمندان کشور).
- ۴۲ درصد مددجویان به تنهایی زندگی می کنند؛ ۳۰ درصد خانوار مددجویان دو نفره؛ ۱۴ درصد در خانوارهای سه نفری و ۸ درصد خانوار چهار نفری و فقط ۶ درصد مددجویان در خانوارهای پرجمعیت بالای ۵ نفره زندگی می کنند.
- وضعیت تاهل سرپرستان خانوار؛ ۴۳ درصد متاهل، ۳۶ درصد به علت فوت همسر و ۱۵ درصد به علت طلاق فاقد همسر و ۶ درصد مجرد هستند.
- بیش از ۹۳ درصد مددجویان مورد حمایت جز سه دهک پایین جامعه هستند.
- حدود ۲۸۰ هزار خانوار مستاجر مورد حمایت هستند.

حوزه حمایت و سلامت خانواده: (عملکرد ۱۲ ماهه)

- کمک به پرداخت فرانشیز درمان برای ۳۷۳,۳۵۴ نفر و حمایت از ۷۷,۸۲۱ نفر از مددجویان دارای بیماری خاص و صعب‌العلاج با اعتباری بالغ بر ۵۶۶ میلیارد تومان.
- کمک به رفع سوءتغذیه ۵۹,۷۸۲ مادر باردار و شیرده با ارائه بسته‌های غذایی.

- حمایت از ۱۰۷,۹۵۷ مددجو با پرداخت حق بیمه‌های اجتماعی با پرداخت اعتباری بالغ بر ۷۹۸ میلیارد تومان
- کمک به پرداخت اجاره و دیعه مسکن ۱۲۵,۷۲۰ خانوار با به اعتباری معادل ۳۳۲ میلیارد تومان همچنین پرداخت تسهیلات بانکی و دیعه مسکن برای ۳۰,۵۷۶ خانوار به ارزش ۱۹۴۷ میلیارد تومان.
- کمک به ازدواج ۶۰,۲۹۸ مددجو در قالب تأمین بسته های جهیزیه شامل ۵ قلم کالای اساسی تولید داخل (یخچال، ماشین لباسشویی، جاروبرقی، تلویزیون، اجاق گاز) برای نوجوانان و حمایت از ازدواج مجدد زنان سرپرست خانوار و ۱,۷۶۳ مورد هدیه ازدواج پسران. به ارزش ۲۲۲۲ میلیارد تومان.
- تأمین ۱۶۳,۰۹۷ قلم از لوازم ضروری زندگی در قالب یخچال، کولر آبی، بخاری گازی، دستگاه آبگرمکن و سایر اقلام (تلویزیون، فرش، جاروبرقی، اجاق گاز و...) با کمک خیرین و منابع دولتی به ارزش ۱۳۰۰ میلیارد تومان
- حمایت از ۲۷ هزار خانوار زندانی با جمعیتی بالغ بر ۶۷ هزار نفر.
- پرداخت وام‌های قرض الحسنه به منظور گشایش مشکلات کاری و زندگی مردم نیازمند از محل منبع صندوق امداد ولایت و هم‌افزایی با بانک‌ها، به تعداد ۲۲۵,۸۲۳ فقره و مبلغ ۵,۶۰۷ میلیارد تومان.

حوزه امور فرهنگی (عملکرد ۱۱ ماهه)

- حمایت از ۸۵۵,۹۷۷ دانش آموز و ۴۶,۶۲۵ دانشجو و طلبه در خانوار مددجویان.
- شناسایی و ارائه خدمات به تعداد ۱۴,۰۵۶ نفر نخبه و استعداد برتر.
- اعزام ۱۱۰,۲۳۵ مورد حمایت به اردوهای زیارتی در قالب شرکت در مراسم پیاده‌روی بزرگ اربعین حسینی و اردوهای سراسری.
- ارائه خدمات مشاوره به ۴۹۳,۹۵۸ نفر در قالب مشاوره فردی، مشاوره گروهی، تحصیلی، ازدواج، شغلی، خانوار زندانی و...

حوزه اشتغال و خودکفایی: (عملکرد ۱۲ ماهه)

- پرداخت ۲۰۳,۵۰۳ فقره تسهیلات اشتغال به ارزش ۲۵,۲۵۱ میلیارد تومان برای حمایت از طرح‌های اشتغال و خودکفایی.
- ایجاد ۱۸۶,۸۹۳ فرصت شغلی؛ شامل ۸,۴۵۶ فرصت شغلی از طریق کارایی و ۱۷۸,۴۳۷ فرصت شغلی در قالب طرح‌های اشتغال.
- ارائه آموزش‌های هدفمند کسب و کار به ۱۸۵,۱۷۵ نفر از مددجویان.
- نظارت بر ۵۴۴,۸۰۲ طرح اشتغال جاری در راستای حمایت و پایدارسازی مشاغل.
- کمک به توانمندسازی و خودکفایی ۸۰ هزار مددجو.

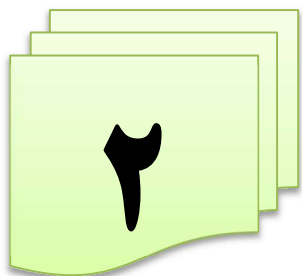
دفتر تأمین مسکن و امور مهندسی ساختمان (عملکرد ۱۲ ماهه)

- کمک به تأمین مسکن مددجویان با خرید و احداث ۴۰ هزار واحد مسکونی، احداث فضای جانبی (سرویس بهداشتی، حمام، لوله کشی گاز و...) و ارائه خدمات تعمیرات به ۵۹,۹۴۲ واحد با اعتباری بالغ بر ۲۳۴۷ میلیارد تومان

حوزه توسعه مشارکتهای مردمی (عملکرد ۱۱ ماهه)

- درآمد صدقات (با مراکز نیکوکاری) به ارزش ۹۶۸ میلیارد تومان.
- درآمد طرح اکرام و محسنین (با مراکز نیکوکاری) به ارزش ۴,۵۴۹ میلیارد تومان (حمایت از ۴۹۸,۸۰۶ یتیم و فرزندان محسنین توسط ۱۶ میلیون نفر حامی).
- درآمد طرح زکات (با مراکز نیکوکاری) به ارزش ۲,۹۵۰ میلیارد تومان.
- کمک‌های مبتنی بر نیاز (با مراکز نیکوکاری) به ارزش ۱۵,۰۹۹ میلیارد تومان.
- تعداد ۸,۳۰۰ مرکز نیکوکاری فعال و ارزش کمک‌های ارائه شده به میزان ۱۴,۲۷۳ میلیارد تومان.
- میزان کمک خیرین از محل سپرده های قرض الحسنه در قالب طرح قرض ماندگار به میزان : ۹۶ میلیارد تومان.
- کل درآمد کمک‌های مردمی بدون احتساب مراکز نیکوکاری: ۹,۳۹۰ میلیارد تومان.

- کل درآمد کمک‌های مردمی با احتساب مراکز نیکوکاری: ۲۳,۶۶۳ میلیارد تومان.
- کمک‌های جمع‌آوری شده در جشن نیکوکاری تا ۴ ام اسفند ماه سال جاری برابر ۸۶۳ میلیارد تومان است.

تعاریف و مفاهیم آماری

۲-۱. تعریف مفاهیم کلیدی

مددجو: فرد نیازمندی است که به دلیل هم‌خوانی وضعیت عمومی وی با شرایط پذیرش مندرج در دستورالعمل‌های کمیته امداد امام^(ه) در یک بازه زمانی مشخص و متناسب با نیاز، از خدمات پیش‌بینی شده بهره‌مند شده است.

خانوار مددجو: مجموعه مددجویان و افرادی که هم‌خرج هستند، اقامتگاه و تغذیه مشترک دارند. خانوار مددجو می‌تواند یک نفره باشد.

سرپرست خانوار: عضوی از خانوار است که معمولاً مسئولیت تأمین تمام یا بخش عمده‌ای از هزینه‌های خانوار یا تصمیم‌گیری در مورد نحوه هزینه‌کردن درآمدهای خانوار را برعهده دارد. سرپرست خانوار لزوماً مسن‌ترین عضو خانوار نیست و می‌تواند زن یا مرد باشد. در خانوار یک نفره، تنها عضو خانوار، سرپرست خانوار محسوب می‌شود.

سالمند: به افراد ۶۰ ساله و بیشتر سالمند گفته می‌شود.

زن سرپرست خانوار: زنی است که مسئولیت تأمین تمام یا بخش عمده‌ای از هزینه‌های خانوار یا تصمیم‌گیری در مورد نحوه هزینه‌کردن درآمدهای خانوار را برعهده دارد.

خروج مددجویی: به خارج شدن مددجو از سیستم دریافت خدمات امداد امام^(ه) گفته می‌شود که به یکی از علل فوت، ازدواج و یا تأمین نیازهای مادی و معنوی مددجو بر اساس ضوابط و مقررات جاری امداد به گونه‌ای که مشمول تداوم خدمات امداد نشود، حادث می‌شود.

شناسایی نیازمند: فرایندی است که بر اساس شاخص‌های فقر در جغرافیای کشور و با به‌کارگیری ظرفیت‌های سازمان‌های ذی‌ربط و با رعایت اصل حرمت و کرامت خانواده‌ها به شناسایی مستمر خانواده‌ها و افراد نیازمند می‌پردازد.

پذیرش نیازمند: فرایندی است که طی آن بر مبنای ضوابط اجرایی امداد و رعایت اصول و کارافزارهای مددکاری اجتماعی، به بررسی و پاسخگویی نیازمندان شناسایی شده جهت دریافت خدمت از کمیته امداد امام^(ه) می‌پردازد.

برنامه رفع یا کاهش فقر مطلق: به تسهیلاتی گفته می‌شود که به نیازمندان شناسایی شده از محل اعتبارات هدفمندی یارانه‌ها در قانون بودجه سالیانه کل کشور تعلق می‌گیرد.

کودک دچار سوءتغذیه: کودکان زیر ۵ سالی هستند که با توجه به شاخص تن‌سنجی توسط مراکز بهداشتی و درمانی به کمیته امداد امام (ع) معرفی می‌شوند.

مادر باردار و شیرده: به مادر باردار از ابتدای چهارماهگی بارداری تا پایان شش ماهگی کودک اطلاق می‌شود.

بیمه مکمل مددجویی: ارائه مساعدت به بیماران جهت تأمین بخشی از هزینه‌های درمانی شامل کلیه هزینه‌های مازاد بر تعرفه و خارج از بسته بیمه پایه.

بیمه اجتماعی: بیمه‌ای است که معمولاً توسط دولت ارائه می‌شود و هدف از آن ایجاد حداقل پوشش بیمه‌ای برای تمام یا اقشاری از جامعه در مواجهه با مخاطرات دوران بازنشستگی، بازماندگی، از کارافتادگی، بیکاری و مانند آن است.

مشمول طرح‌های اشتغال و خودکفایی از محل کد ۹۹۴: افرادی هستند که پرداخت حق بیمه آن‌ها بصورت ۱۰۰٪ توسط شخص بیمه شده یا کمیته امداد امام (ع) صورت می‌پذیرد. همچنین وفق توافقات میان افرادی که از مورخ ۱۳۸۸/۱/۱ به بعد به هر نحو نزد سازمان تأمین اجتماعی سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند، در این گروه قرار خواهند گرفت.

مشمول طرح‌های اشتغال و خودکفایی شهری و روستایی و زنان سرپرست خانوار شهری از محل بند (ب) ماده ۱۱ آئین‌نامه اجرایی ماده (۷) قانون هدفمندسازی یارانه‌ها: افرادی هستند که پرداخت قسمتی از حق بیمه آن‌ها (۵۵.۵٪ حداقل حقوق و دستمزد سالانه بر مبنای ۱۸٪) از محل معافیت اعتبارات حاصل از هدفمندسازی یارانه‌ها صورت گرفته و مابقی توسط بیمه شده یا کمیته امداد امام (ع) تا زمانی که تحت پوشش این نهاد باشند، پرداخت می‌شود. پس از خروج از پوشش این نهاد، بیمه شده ضمن احراز شرایط مقرر در سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند نسبت به واریز کامل حق بیمه اقدام نماید. ضمناً نایستی هیچ‌گونه سابقه پرداخت حق بیمه پس از سال ۱۳۸۸ داشته باشند.

توانمندسازی: مجموعه‌ای از مداخلات حرفه‌ای و تخصصی هدفمند است که با توان‌سنجی آغاز و با تأکید بر رویکرد اجتماع محور و خانواده محور با مشارکت ذی‌نفعان طی زمان‌بندی مشخص موجب بهبود وضعیت زندگی جامعه هدف شده به‌طوری که نیازمند دریافت حمایت نباشند و از چرخه خدمات حمایتی خارج شوند.

مجتمع فرهنگی - تربیتی: مجموعه‌ای است که در آن خدمات فرهنگی به مددجویان ارائه می‌شود.

مجتمع فرهنگی شبانه‌روزی: مجموعه‌ای است که در آن علاوه بر ارائه خدمات فرهنگی، خدمات اسکان شبانه‌روزی برای دانش‌آموزان نیز ارائه می‌شود.

اردوی مددجویی: سفر گروهی است که با اهداف مشخص (زیارت، تفریح، کسب دانایی و...) و تحت هدایت و نظارت مربیان با اخذ مجوز از مراجع ذی‌صلاح کمیته امداد امام^(ه) و به‌صورت درون استانی، منطقه‌ای و کشوری برای مددجویان برگزار می‌شود.

آموزش مددجو: مجموعه فعالیت‌ها و اقداماتی است که با هدف ارتقا و یا اصلاح سطح بینش، دانش و مهارت مددجو و بر اساس نیازسنجی صورت گرفته انجام می‌شود.

دانش‌آموز خانوار مددجو: دانش‌آموزی است که سرپرست آن دارای پرونده مددجویی (کد مددجویی) فعال باشد.

دانش‌آموز بهره‌مند از خدمات: آن گروه از دانش‌آموزان عضو خانوار مددجو که از خدمات کمیته امداد امام^(ه) بهره‌مند شده‌اند.

دانشجوی خانوار مددجو: دانشجویی است که سرپرست آن دارای پرونده مددجویی (کد مددجویی) فعال باشد.

دانشجوی بهره‌مند از خدمات: آن گروه از دانشجویان عضو خانوار مددجو که از خدمات کمیته امداد امام^(ه) بهره‌مند شده‌اند.

مشاوره مددجویی: فرایند تخصصی و حرفه‌ای روانشناختی بین مراجع و مشاور، با هدف بهبود وضعیت روحی-روانی مراجع که از طریق آن مشاور به مراجع کمک می‌کند ضمن آگاهی از شخصیت خود، به جستجوی راه حل برای مشکلاتش باشد و بتواند تصمیم مناسب و معقولی اتخاذ کند.

طرح اشتغال خودکفایی: طرح اشتغالی است که ظرفیت درآمدزایی بالاتر از حداقل حقوق مصوب قانون کار را طی یک دوره زمانی معین برای مددجوی مورد حمایت کمیته امداد امام (ع) فراهم نماید.

طرح اشتغال کارانگیزی: طرح اشتغالی است با درآمد محدود که به منظور ارتقاء روحیه و امید به زندگی برای مددجویانی که از مشکلات جسمی یا روحی رنج برده و یا کم‌توان هستند، اجرا می‌شود.

طرح اشتغال توان‌افزایی: طرح اشتغالی است که در قالب مشاغل خرد و کوچک قابل اجرا بوده، منجر به بهبود سطح معیشت خانواده مددجو شده و افزایش توان ایشان را برای خودکفایی و خروج از حمایت فراهم نماید.

طرح اشتغال کارفرمایی: فرایند به‌کارگیری قانونی مددجویان متقاضی و مستعد اشتغال توسط کارفرمایان است که در ازای پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به کارفرما صورت می‌گیرد.

مجری طرح اشتغال: مددجویی که با دریافت خدمات اشتغال از امداد امام (ع) به اجرای یکی از طرح‌های اشتغال کمیته امداد امام (ع) مبادرت می‌ورزد.

فضای خودکفایی: مکانی است که برای مددجو متناسب با نوع طرح اشتغال به مددجو اختصاص داده شده تا زمینه اجرای آن طرح برای وی فراهم شود.

حق الزحمه کاریابی: مبلغی است که به دفاتر یا موسسات کاریابی یا کارفرمایان در قبال به‌کارگیری مددجویان بر اساس ضوابط تعیین‌شده این نهاد، پرداخت می‌شود.

مشوق حق بیمه سهم کارفرما: مبلغی است که به عنوان بخشی از حق بیمه سهم کارفرما به‌منظور ایجاد انگیزه در کارفرمایان برای به‌کارگیری مددجویان مستعد اشتغال به کارفرمایان پرداخت می‌گردد.

خودکفایی مددجو: وضعیتی است که به‌واسطه اشتغال مددجو منجر به کسب درآمد ماهیانه برابر حداقل حقوق مصوب شورای عالی کار می‌شود.

آموزش کسب و کار: آموزشی است که به منظور آماده سازی متقاضی اشتغال برای انجام یک حرفه خاص یا احراز یک شغل ارائه می شود.

آموزش مقدماتی اشتغال: آموزشی است که متناسب با گروه های مختلف جامعه مددجویی تدوین و موجب توسعه فرهنگ کارآفرینی، ایجاد نگرش کارآفرینانه و ارتقای مهارت های عمومی مددجویان در حوزه کسب و کار می شود.

آموزش مهارت آموزی اشتغال: آموزشی است که به منظور ایجاد مهارت و توانایی برای احراز شغل و یا افزایش مهارت اولیه ارائه می گردد.

آموزش پایدارسازی و توسعه کسب و کار: آموزشی است که به منظور ارتقای سطح دانش فنی و افزایش بازدهی مددجوی دریافت کننده خدمات اشتغال از طریق آشنایی با نوآوری های علمی، تجربی و یا ارتقای دانش و تجربه وی در زمینه شغلی ارائه می شود.

راهبر شغلی: به کارآفرینی حرفه ای گفته می شود که در یک زمینه شغلی خاص دارای تجربه و سابقه موفق بوده و بر تمام حلقه های زنجیره ارزش آن تسلط دارد و در قالب الگوی راهبری شغلی به ایجاد اشتغال برای مددجویان مستعد اشتغال اقدام می نماید.

جهادگر کارآفرین: فرد داوطلبی است که با انگیزه جهادی و انقلابی و در فرایندی مشخص انتخاب شده و با حوزه اشتغال امداد امام (ده) به مدت حداقل ۵ ساعت در طول هفته همکاری می نمایند.

ساختمان اداری: تمامی املاکی که دارای کاربری اداری بوده و در حال حاضر برای امور اداری استفاده می شود و صرفاً شامل ساختمان های دفتر مرکزی و ادارات کل استان ها می شود.

ساختمان حمایتی: تمامی املاکی که در راستای تحقق مأموریت های اصلی توسط امداد مورد استفاده و بهره برداری است از قبیل اداره، خوابگاه، اردوگاه، کانون فرهنگی و آموزشگاه.

ساختمان نیمه تمام (در جریان): ساختمانی که عملیات ساختمانی آن بر اساس نقشه های پروژه به اتمام نرسیده و آماده بهره برداری نمی باشد.

ساختمان تکمیل شده: ساختمانی است که کلیه کارهای ساختمانی آن بر اساس نقشه های پروژه به اتمام رسیده و قابل بهره برداری می باشد.

تعمیر کلی ساختمان: تعمیراتی است که به منظور رفع نواقص اساسی ساختمان‌های حمایتی-اداری و مسکن مددجویی و احیاء مجدد قسمت‌های اصلی مستهلک ساختمان انجام و در نهایت سبب افزایش ارزش افزوده ساختمان می‌گردد. مانند اجرای مجدد کل یا بخش زیادی از عایق‌بام، تعویض قطعات اصلی موتورخانه، نقاشی مجدد ساختمان، تعویض کل یا بخش زیادی از کف‌سازی ساختمان، تخریب و اجرای مجدد تیغه‌های داخلی ساختمان، اجرای پارتیشن‌بندی، نوسازی نمای ساختمان یا دیوار محوطه بدلیل فرسودگی، اجرای سیستم لوله‌کشی جدید و... .

تعمیر جزئی ساختمان: تعمیراتی است که به طور مستمر برای نگهداری و رفع نواقص و معایب جزئی ساختمان‌های حمایتی-اداری و مسکن مددجویی انجام می‌گردد. مانند تعمیر شیرآلات، لکه‌گیری عایق‌بام یا نازک‌کاری، تعویض یا تعمیر یراق‌آلات درب و پنجره، تعویض شیشه‌ی پنجره، تعویض کلید و پرز، سرویس سالیانه موتورخانه بدون تعویض قطعات و... .

میز خدمت حقوقی: فعالیتی است با اهداف ارائه مشاوره حقوقی به مددجویان، تسهیل ارائه خدمات حقوقی به مددجویان، ارتقای سطح آگاهی حقوقی مددجویان، احقاق حق و جلوگیری از پامال شدن حقوق مددجویان و کمک به فرآیند دادرسی ایشان.

مشترک صدقات: خیریه‌ای است که کمک‌های خود را به نیت صدقه و از طریق صندوق‌های صدقات (کوچک، بزرگ معابر و اماکن) و همچنین اشتراک‌های الکترونیکی پرداخت می‌نماید.

طرح صدقات: مجموعه مساعدت‌ها و کمک‌های خیرین است که از طریق انواع صندوق‌های صدقات و سایر روش‌ها و بسترهای نوین در راستای رفع سبب نیازمندی خانوارهای محروم دریافت می‌گردد.

کمک‌های مردمی: کمک‌های نقدی و غیرنقدی است که توسط خیرین حقیقی یا حقوقی در قالب سرفصل‌های خدمت‌رسانی امداد انجام می‌شود.

کمک‌های غیرمستقیم حامیان و خیرین: کمک‌هایی است که حامیان و خیرین (واریز وجوه و تحویل کالا و اموال) با واسطه امداد نسبت به کمک به محرومین اقدام می‌نمایند.

کمک‌های مستقیم حامیان و خیرین: کمک‌هایی است که حامیان و خیرین، وجوه نقد و کالا را مستقیماً با معرفی کمیته امداد در اختیار مددجویان قرار می‌دهند.

مرکز نیکوکاری: تشکل مردمی مستقل (اشخاص حقیقی یا حقوقی) است که با کسب مجوز از کمیته امداد امام^{۵۶} و به صورت داوطلبانه به منظور جذب کمک‌های مردمی و ارائه خدمات به نیازمندان در چارچوب قوانین جمهوری اسلامی ایران و با نظارت عالی کمیته امداد امام^(۵۷) در سطح جغرافیایی مشخص فعالیت می‌نماید.

مرکز نیکوکاری کارآفرینی: مرکز نیکوکاری تخصصی است که به‌عنوان تسهیلگر ایجاد اشتغال برای محرومین و نیازمندان مستعد محدوده جغرافیایی خود فعالیت می‌نماید.

زکات: زکات در اصطلاح فقهی به مقدار معینی از اموال خاص انسان که به شرط رسیدن به حدنصاب باید در موارد مشخص خود مصرف شود، گفته می‌شود. زکات در نه مورد واجب می‌شود: گندم، جو، خرما، انگور (کشمش)، طلا، نقره، گوسفند، گاو و شتر و همچنین سایر غلات (غیر از گندم، جو، خرما و کشمش) نیز زکات آن مستحب است.

زکات فطریه: مبلغی است که در طول یا پس از پایان ماه مبارک رمضان در قالب زکات فطریه بر اساس تعیین ولی فقیه یا نماینده وی بر اساس شاخص‌های تعیین شده شرع مقدس، توسط کمیته امداد امام^(۵۸) و سایر مبادی به تفکیک افراد عام یا سادات جمع‌آوری می‌شود.

کفاره: کفاره در شرع مقدس جریمه‌ای است که در ازای انجام برخی کارهای حرام یا ترک بعضی واجبات باید پرداخت گردد. آزادکردن بنده، اطعام یا پوشاندن فقیر، روزه گرفتن و قربانی از مهمترین کفارات هستند.

مؤدی زکات: خیری است که براساس شرع، زکات به وی تعلق گرفته و آن را به صورت نقدی، غیرنقدی (بخشی از مال مشمول حکم زکات) یا ترکیبی از هر دو روش پرداخت می‌نماید.

طرح اکرام: طرحی است که از نیمه دوم سال ۱۳۷۸ با هدف حمایت مادی و معنوی حامیان محترم از فرزندان یتیم و محسنین (غیر ایتم) تحت حمایت کمیته امداد امام^(۵۹) جهت تأمین نیازمندی‌های آنان در زمینه‌های معیشتی، تحصیلی، درمان و ... اجرا گردیده است.

حامی: خیری است که حمایت مادی و معنوی از یک یا چند یتیم یا فرزند محسنین را برعهده داشته و حداقل در یک سال گذشته دارای یک پرداخت باشد.

فرزندان محسنین: به افراد زیر ۱۸ سال سن که غیر یتیم بوده و مطابق با دستورالعمل‌های امداد امام (ره) نیازمند حمایت بوده و مددجوی کمیته امداد امام (ره) باشند، گفته می‌شود.

ایتام: به افراد زیر ۱۸ سال سن که پدر وی فوت کرده است، یتیم می‌گویند.

روش‌های نوین جذب مشارکت‌های مردمی: مجموعه روش‌های که بخشی از آن شامل پرداخت الکترونیکی به حساب‌های امداد از قبیل پرداخت از طریق لینک، QR، USSD و موارد مشابه باشد.

ویژگی‌های جمعیتی جامعه هدف

۳- ۱. ویژگی‌های جمعیتی جامعه هدف

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ - وَالْأَقْرَبِينَ وََالْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ.

(ای پیغمبر) از تو سؤال می‌کنند در راه خدا چه انفاق کنیم؛ بگو هر چه از مال خود انفاق کنی در باره پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و در راه ماندگان رواست و هر کار خیری می‌کنی خداوند از آن آگاه است. (سوره بقره، آیه ۲۱۵)

فقر از مهم‌ترین مسائل و دردهای جوامع بشری است و قسمت بزرگی از تلاش‌های انسان و جوامع و مکتب‌ها در مبارزه با این مشکل خلاصه می‌شود، علیرغم پیشرفت‌هایی که در بیشتر شئون نصیب انسان گشته، هنوز آمار افراد فقیر و تنگدست که در تأمین معاش خود در مانده‌اند بالاست و سیستم‌های اقتصادی حاکم بر کشورها در حل این مشکل سخت در مانده‌اند.

اسلام که دینی مبتنی بر ایدئولوژی الهی و بینش توحیدی است به این مسئله اندیشیده و راه‌حل‌هایی را ارائه داده است. در این ارتباط رسیدگی و مراقبت از بیماران، معلولان، از کارافتادگان، اسیران، یتام، زنان بی‌سرپرست، سالمندان، در راه ماندگان، مصیبت‌زدگان، آسیب‌دیدگان، مستمندان و محرومان را مطرح و از جمله وظایف حکومت اسلامی و امت مسلمان قلمداد نموده است.

کمیته امداد امام خمینی(ره) به عنوان نهادی جوشیده از بطن انقلاب شکوهمند اسلامی و با الهام از تعالیم تعالی بخش شرع مقدس، تولیت و رسیدگی به مسائل و مشکلات مددجویان و محرومان در تمامی زمینه‌های ممکن را در رأس برنامه‌ها و اقدامات خود قرار داده است.

در این فصل اطلاعات مختصری از وضعیت خانوارها و نفقات مددجو به تفکیک جنسیت، محل سکونت، سن، تعداد عائله و... ارائه گردیده است.

لازم به ذکر است با عنایت به استقرار کامل سامانه سها و امکان رصد اطلاعات افراد بهره‌مند از خدمات در سال ۱۴۰۲؛ آمارها بر اساس مددجویان فعال (کمک معیشت‌بگیر و تک/چند خدمتی) در سامانه مذکور گزارش می‌گردد.

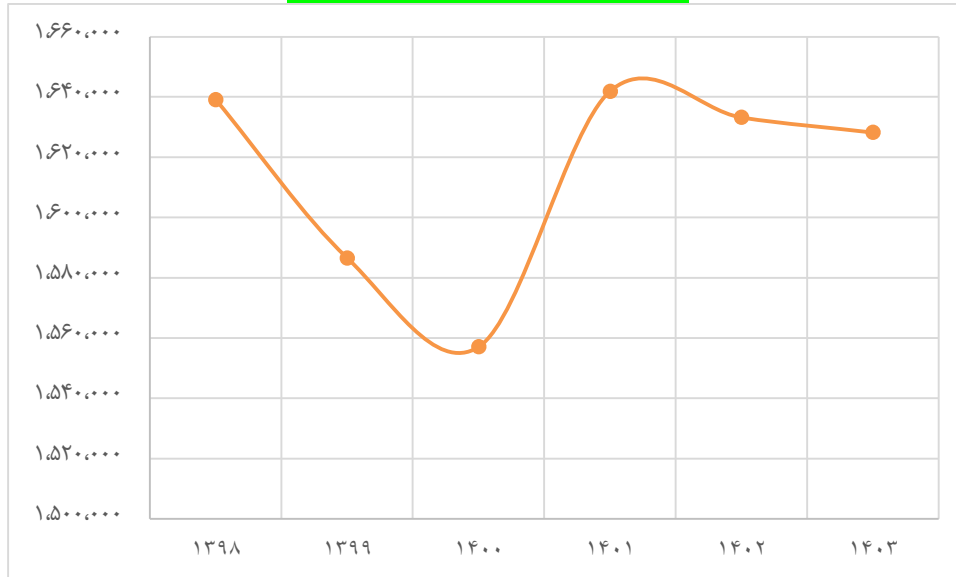
جدول ۳-۱. روند ۶ ساله تعداد خانوار و نفرات مددجو به تفکیک جنسیت و محل سکونت

عنوان	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	متوسط رشد سالانه
خانوار	۲,۱۴۷,۴۷۷	۲,۱۸۵,۲۱۰	۲,۲۳۵,۲۰۹	۲,۴۷۰,۲۸۰	۲,۳۵۹,۲۱۸	۲,۳۲۷,۱۳۰	۲.۴
نفر	۴,۴۵۸,۱۴۶	۴,۴۸۰,۶۹۶	۴,۶۷۰,۸۳۹	۵,۲۳۰,۶۳۹	۵,۰۰۴,۱۲۳	۴,۷۹۵,۹۷۸	۲.۹
بعد خانوار	۲.۱	۲.۱	۲.۱	۲	۲	۲.۱	-
میانگین سنی	۴۶	۴۵	۴۴	۴۵	۴۵	۴۵	-
مددجوی زن	۲,۸۹۵,۳۵۱	۲,۹۵۴,۷۰۳	۳,۰۷۶,۵۹۵	۳,۲۳۶,۲۸۲	۳,۲۴۴,۲۴۵	۳,۱۶۰,۹۸۵	۲.۹
درصد	۶۵	۶۶	۶۶	۶۴	۶۵	۶۶	-
مددجوی مرد	۱,۵۶۲,۷۹۵	۱,۵۲۵,۹۹۳	۱,۵۹۴,۲۴۴	۱,۸۹۴,۳۵۷	۱,۷۵۹,۸۷۸	۱,۶۳۴,۹۹۳	۳.۰
درصد	۳۵	۳۴	۳۴	۳۶	۳۵	۳۴	-
مددجوی روستایی	۲,۴۰۴,۵۱۷	۲,۴۰۹,۳۷۱	۲,۵۵۱,۸۹۷	۲,۸۳۵,۴۵۳	۲,۷۲۵,۳۷۳	۲,۶۱۲,۰۸۲	۳.۲
درصد	۵۴	۵۴	۵۵	۵۴	۵۴	۵۴	-
مددجوی شهری	۲,۰۵۳,۶۲۹	۲,۰۷۱,۳۲۵	۲,۱۱۸,۹۳۲	۲,۳۹۵,۱۸۶	۲,۲۷۸,۷۵۰	۲,۱۸۳,۸۹۶	۲.۶
درصد	۴۶	۴۶	۴۵	۴۶	۴۶	۴۶	-

طی سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۳:

- بطور متوسط سالانه تعداد خانوار ۲.۴ درصد و تعداد نفرات ۲.۹ درصد افزایش یافته است.
- درصد خانوارها و ۶ درصد جمعیت کشور مورد حمایت این نهاد قرار دارند.
- بُعد خانوار در امداد طی ۵ سال گذشته، روند نسبتاً ثابتی و برابر ۲.۱ نفری دارد هرچند در مقایسه با بُعد خانوار در کل کشور (۳.۲) کمتر است و نشان‌دهنده کوچک‌تر شدن خانوارهای مددجو می‌باشد.
- طی ۵ ساله گذشته میانگین سنی مددجویان تغییر چندانی نداشته و در سال ۱۴۰۳ معادل ۴۵ سال بوده است.
- اکثریت مددجویان این نهاد را زنان (۶۵ درصد) تشکیل می‌دهند که ۷ درصد از زنان کشور می‌باشند.
- جمعیت مددجویان روستایی این نهاد در ۵ سال اخیر روند نسبتاً ثابتی داشته و ۵۴ درصد جامعه هدف را در بر دارد.

نمودار ۳-۱. روند ۶ ساله تعداد خانوار مددجو

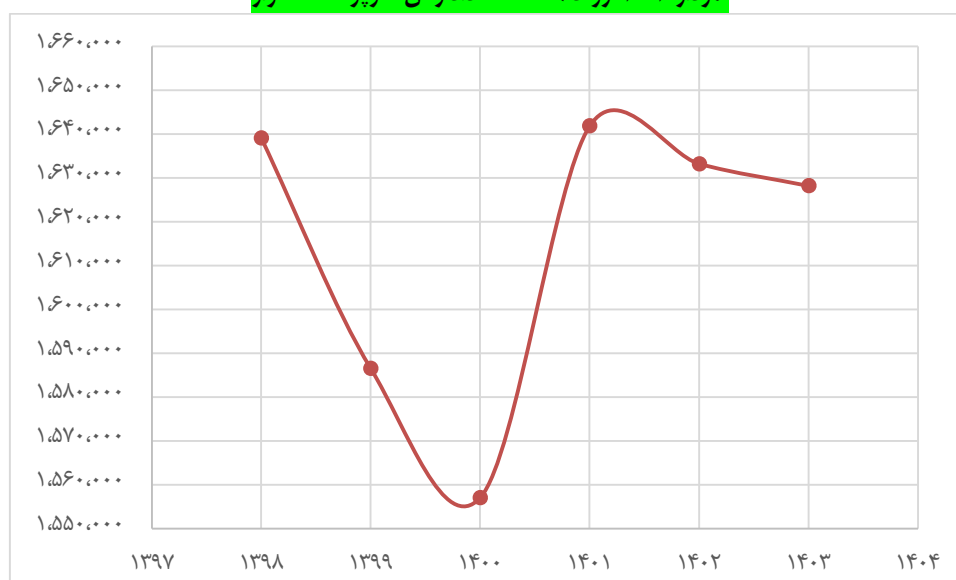

جدول ۳-۲. روند ۶ ساله تعداد زنان سرپرست خانوار

سال	تعداد خانوار زن سرپرست	درصد تغییرات خانوار نسبت به سال قبل
۱۳۹۸	۱,۱۳۴,۹۶۰	-
۱۳۹۹	۱,۱۸۷,۲۸۱	۴.۶
۱۴۰۰	۱,۲۱۱,۸۴۷	۲.۱
۱۴۰۱	۱,۲۷۰,۱۹۵	۴.۸
۱۴۰۲	۱,۲۶۴,۲۶۹	-۰.۵
۱۴۰۳	۱,۳۱۸,۵۹۴	۱.۰۴

- در ۵ ساله گذشته، رشد خانوارهای با سرپرست زن به طور متوسط سالانه ۳ درصد بوده و ۵۴ درصد از کل خانوارهای مورد حمایت را تشکیل می دهد. همچنین ۳۸ درصد خانوارهای با سرپرست زن در کشور، مورد حمایت این نهاد می باشند.

نمودار ۳-۳. روند ۶ ساله تعداد زنان سرپرست خانوار

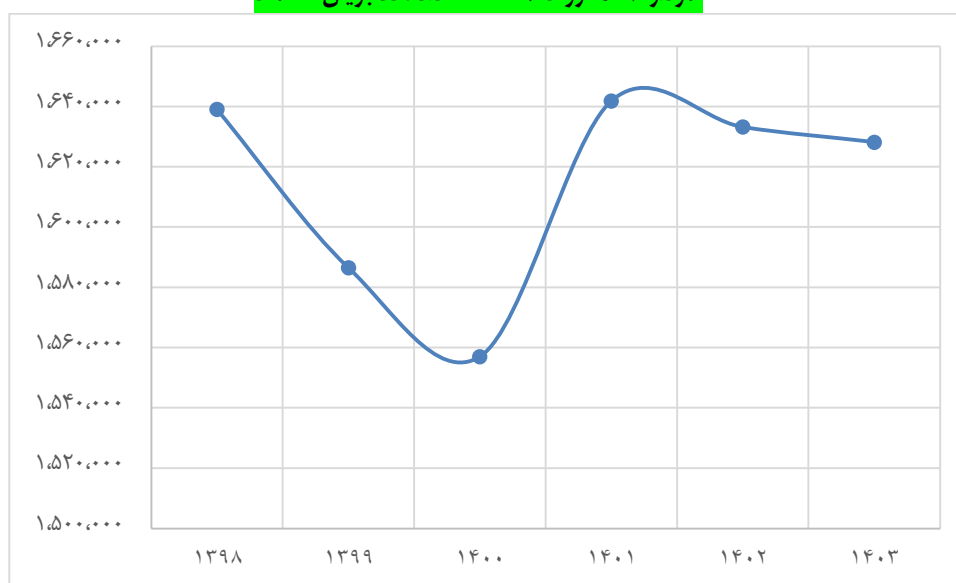

جدول ۳-۳. روند ۶ ساله تعداد مددجویان سالمند

سال	تعداد مددجوی سالمند	درصد تغییرات سالمندی نسبت به سال قبل
۱۳۹۸	۱,۶۳۹,۰۹۱	-
۱۳۹۹	۱,۵۸۶,۵۳۶	-۳.۲
۱۴۰۰	۱,۵۵۷,۰۷۵	-۱.۹
۱۴۰۱	۱,۶۴۱,۸۸۳	۵.۴
۱۴۰۲	۱,۶۳۳,۲۳۵	-۰.۵
۱۴۰۳	۱,۶۲۸,۲۱۸	

- تعداد سالمندان طی ۶ ساله گذشته روند نسبتاً ثابتی داشته است و ۳۳ درصد کل مددجویان را تشکیل می‌دهد. این نهاد ۲۰ درصد سالمندان کشور را مورد حمایت خود قرار داده است.

نمودار ۳-۴. روند ۶ ساله تعداد مددجویان سالمند

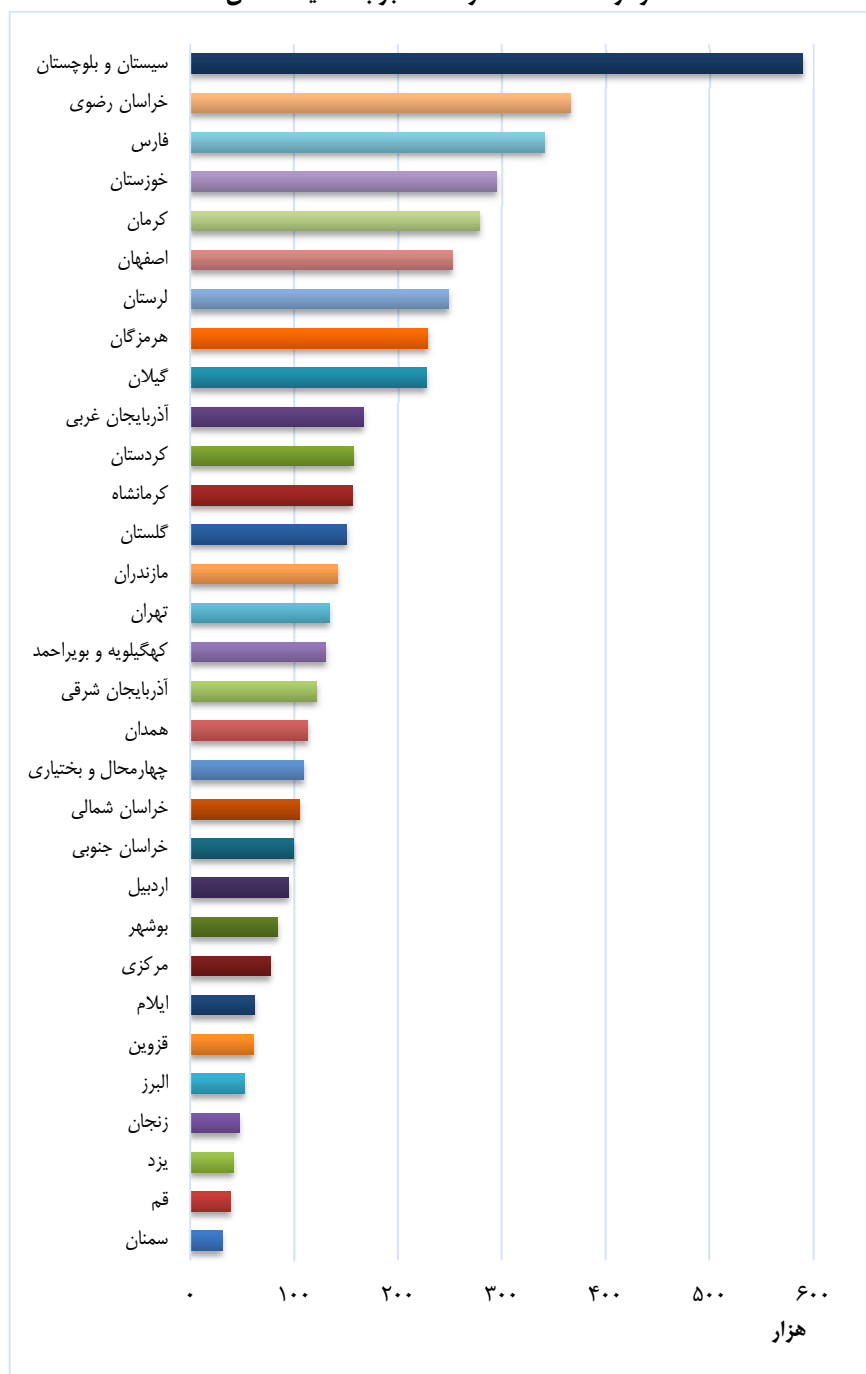
جدول ۳-۴. تعداد خانوار مددجو

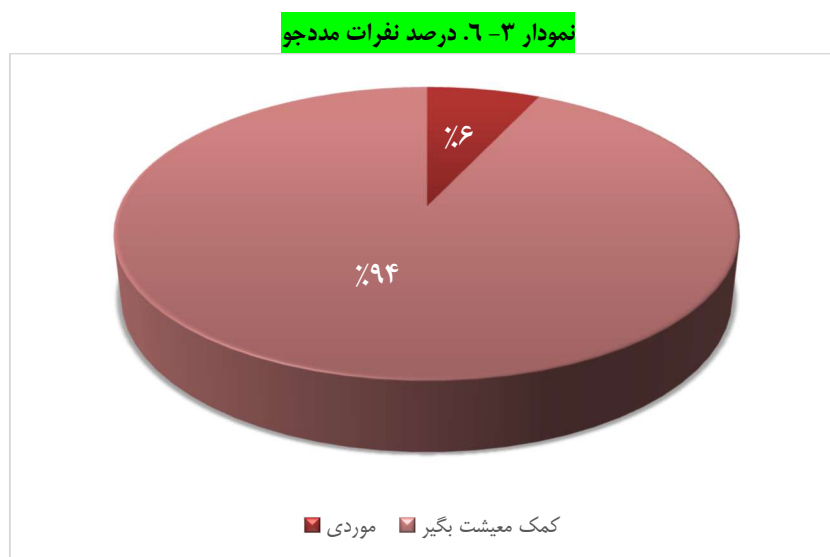
نام استان	معیشت بگیر	تک/چند خدمتی	جمع کل
آذربایجان شرقی	62,689	1,351	64,040
آذربایجان غربی	84,463	2,717	87,180
اردبیل	45,226	1,374	46,600
اصفهان	120,811	2,866	123,677
البرز	31,043	573	31,616
ایلام	25,613	1,466	27,079
بوشهر	33,245	1,424	34,669
تهران	73,903	4,418	78,321
چهارمحال و بختیاری	42,285	1,742	44,027
خراسان جنوبی	37,089	3,621	40,710
خراسان رضوی	187,531	6,326	193,857
خراسان شمالی	51,742	1,000	52,742
خوزستان	119,647	3,549	123,196
زنجان	24,508	1,058	25,566
سمنان	14,064	1,142	15,206
سیستان و بلوچستان	188,758	4,048	192,806
فارس	166,668	4,746	171,414
قزوین	28,839	2,443	31,282
قم	20,377	1,009	21,386
کردستان	73,159	3,486	76,645
کرمان	111,735	2,575	114,310
کرمانشاه	79,040	2,050	81,090
کهگیلویه و بویراحمد	45,186	1,761	46,947
گلستان	78,006	2,103	80,109
گیلان	123,256	2,432	125,688
لرستان	101,376	2,671	104,047
مازندران	80,168	4,496	84,664
مرکزی	38,971	1,995	40,966
هرمزگان	87,170	1,778	88,948
همدان	55,159	2,628	57,787
یزد	18,568	1,987	20,555
کل کشور	2,250,295	76,835	2,327,130

جدول ۳-۵. تعداد نفقات مددجو

نام استان	معیشت بگير	تک/چند خدمتی	جمع کل
آذربایجان شرقی	106,274	3,939	110,213
آذربایجان غربی	151,524	9,244	160,768
اردبیل	88,916	4,559	93,475
اصفهان	234,434	11,837	246,271
البرز	50,873	1,713	52,586
ایلام	55,222	4,781	60,003
بوشهر	63,819	4,664	68,483
تهران	123,307	11,485	134,792
چهارمحال و بختیاری	94,256	7,092	101,348
خراسان جنوبی	78,671	13,174	91,845
خراسان رضوی	337,769	20,412	358,181
خراسان شمالی	98,313	3,533	101,846
خوزستان	267,762	14,407	282,169
زنجان	42,570	3,138	45,708
سمنان	27,432	3,257	30,689
سیستان و بلوچستان	526,565	39,235	565,800
فارس	314,868	18,757	333,625
قزوین	50,272	5,458	55,730
قم	34,919	2,854	37,773
کردستان	148,046	11,387	159,433
کرمان	254,684	11,456	266,140
کرمانشاه	151,492	5,918	157,410
کهگیلویه و بویراحمد	113,083	8,862	121,945
گلستان	134,967	6,623	141,590
گیلان	205,840	6,716	212,556
لرستان	214,929	10,526	225,455
مازندران	136,619	12,298	148,917
مرکزی	64,942	5,545	70,487
هرمزگان	203,167	9,882	213,049
همدان	101,483	6,748	108,231
یزد	32,697	6,763	39,460
کل کشور	4,509,715	286,263	4,795,978

نمودار ۳-۵. تعداد نفرات مددجو به تفکیک استان

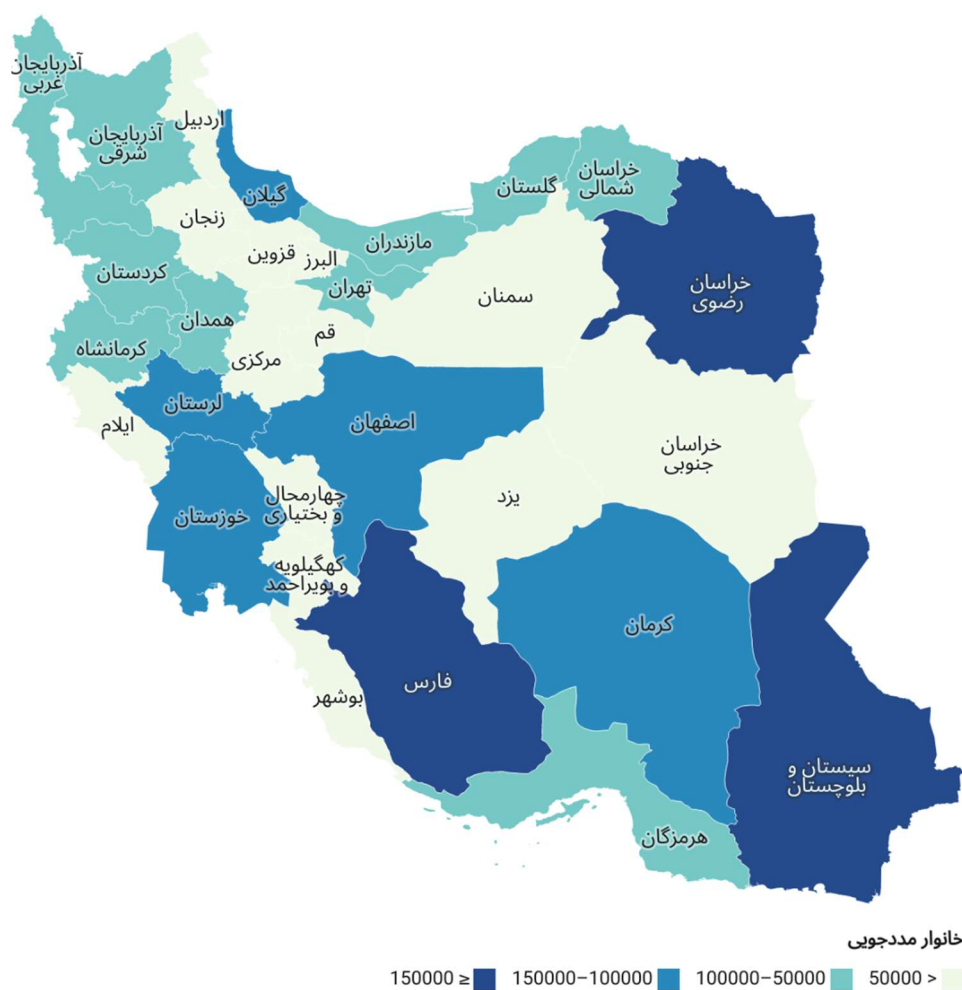
در پایان سال ۱۴۰۳ تعداد ۲,۳۲۷,۱۳۰ خانوار با جمعیتی معادل ۴,۷۹۵,۹۸۷ نفر شامل ۲,۲۵۰,۲۹۵ خانوار با جمعیت ۴,۵۰۹,۷۱۵ نفر کمک معیشت‌بگیر امداد و تعداد ۷۶,۸۳۵ خانوار با جمعیت ۲۸۶,۲۶۳ نفر به صورت تک/چند خدمتی (موردی) از خدمات و کمک‌های متنوع این نهاد برخوردار بوده‌اند.

– به لحاظ جنسیتی ۳,۱۶۰,۹۸۵ نفر زن (۶۶ درصد) و مابقی به تعداد ۱,۶۳۴,۹۹۳ نفر مرد هستند.

– از این تعداد ۱,۱۰۷,۶۱۱ خانوار ساکن در مناطق شهری (۴۸ درصد) و ۱,۲۱۹,۵۱۹ خانوار ساکن مناطق روستایی (۵۲ درصد) هستند.

– از این تعداد ۱,۳۱۸,۵۹۴ خانوار با سرپرست زن و تعداد عائله ۱,۹۷۵,۰۰۷ نفری هستند. تعداد ۷۱۷,۰۰۷ زن سرپرست خانوار (۵۴ درصد) در مناطق شهری ساکن هستند. همچنین تعداد ۶۸۰,۶۸۳ زن سرپرست خانوار (۵۲ درصد) سالمند هستند. میانگین سنی زنان سرپرست خانوار ۶۰ سال است.

– جمعیت سالمند ۶۰ سال به بالا مورد حمایت امداد معادل ۱,۶۳۸,۲۱۸ نفر هستند؛ که ۱,۰۴۰,۷۰۷ نفر زن سالمند (۶۲ درصد) و تعداد ۹۷۳,۵۲۵ سالمند (۶۰ درصد) در مناطق روستایی ساکن هستند. میانگین سنی سالمندان ۷۳ سال است.

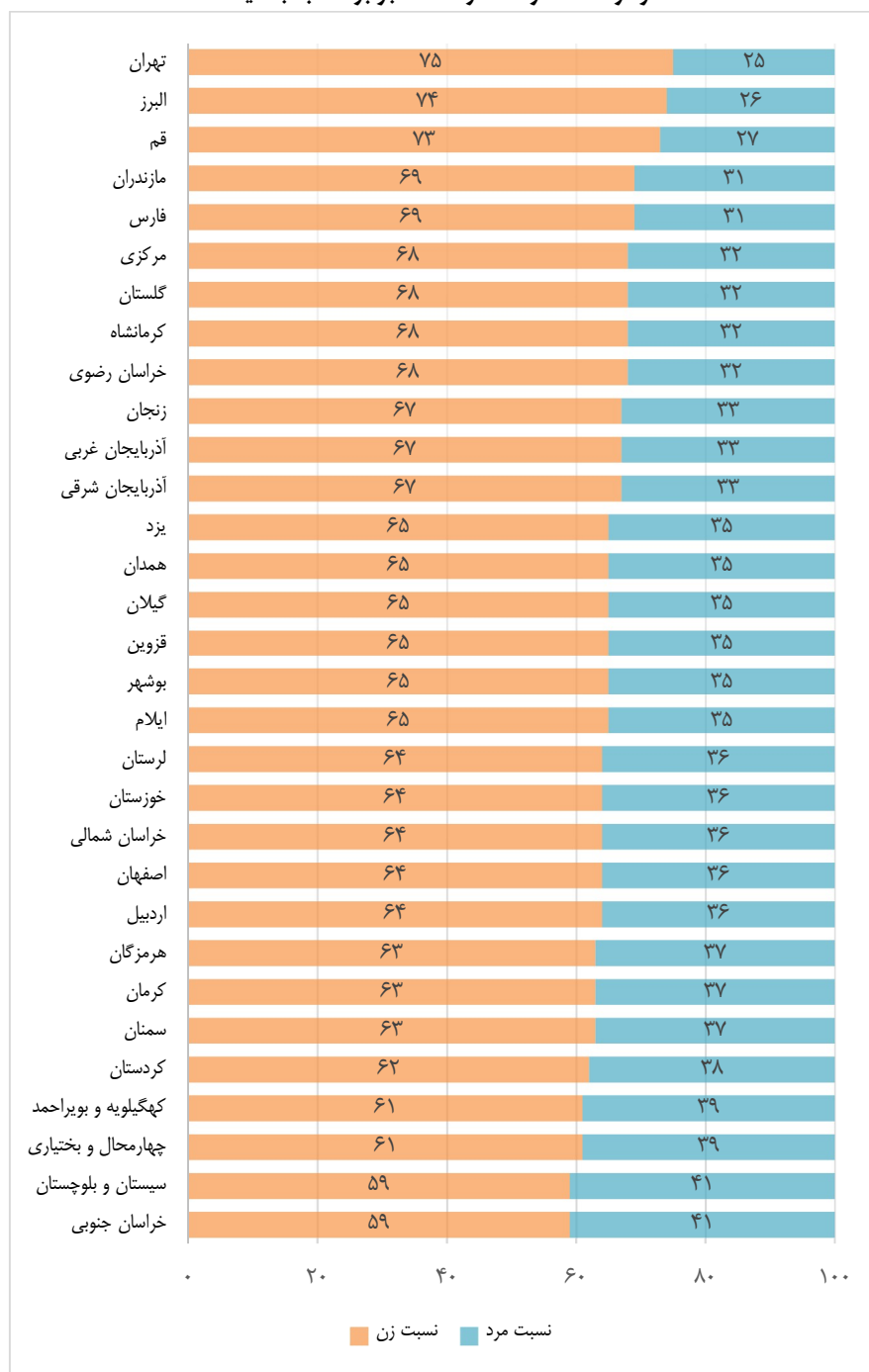

اطلاع نگاشت ۳-۱. توزیع نسبی خانوار مددجویی

جدول ۳-۶. تعداد نفرات مددجو برحسب جنسیت

نام استان	زن		مرد		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
آذربایجان شرقی	75,811	69	34,402	31	110,213
آذربایجان غربی	110,477	69	50,291	31	160,768
اردبیل	60,656	65	32,819	35	93,475
اصفهان	161,166	65	85,105	35	246,271
البرز	39,705	76	12,881	24	52,586
ایلام	39,293	65	20,710	35	60,003
بوشهر	47,306	69	21,177	31	68,483
تهران	101,734	75	33,058	25	134,792
چهارمحال و بختیاری	62,612	62	38,736	38	101,348
خراسان جنوبی	56,063	61	35,782	39	91,845
خراسان رضوی	245,667	69	112,514	31	358,181
خراسان شمالی	65,669	64	36,177	36	101,846
خوزستان	182,562	65	99,607	35	282,169
زنجان	31,242	68	14,466	32	45,708
سمنان	20,014	65	10,675	35	30,689
سیستان و بلوچستان	336,499	59	229,301	41	565,800
فارس	233,479	70	100,146	30	333,625
قزوین	36,938	66	18,792	34	55,730
قم	27,813	74	9,960	26	37,773
کردستان	99,886	63	59,547	37	159,433
کرمان	169,254	64	96,886	36	266,140
کرمانشاه	108,126	69	49,284	31	157,410
کهگیلویه و بویراحمد	75,066	62	46,879	38	121,945
گلستان	98,739	70	42,851	30	141,590
گیلان	139,642	66	72,914	34	212,556
لرستان	147,434	65	78,021	35	225,455
مازندران	102,098	69	46,819	31	148,917
مرکزی	49,660	70	20,827	30	70,487
هرمزگان	136,355	64	76,694	36	213,049
همدان	73,322	68	34,909	32	108,231
یزد	26,697	68	12,763	32	39,460
کل کشور	3,160,985	66	1,634,993	34	4,795,978

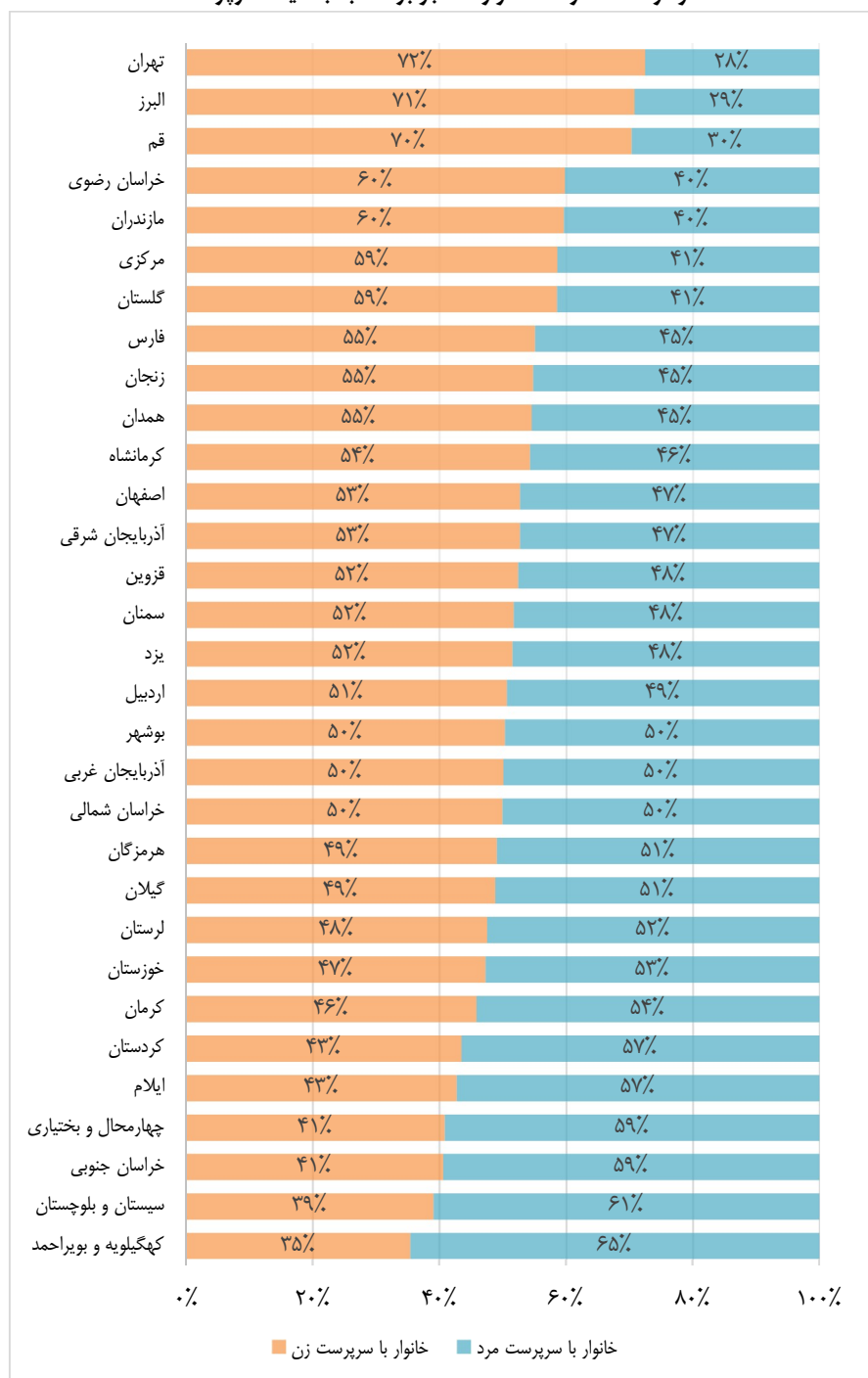
نمودار ۳-۷. درصد نفقات مددجو برحسب جنسیت

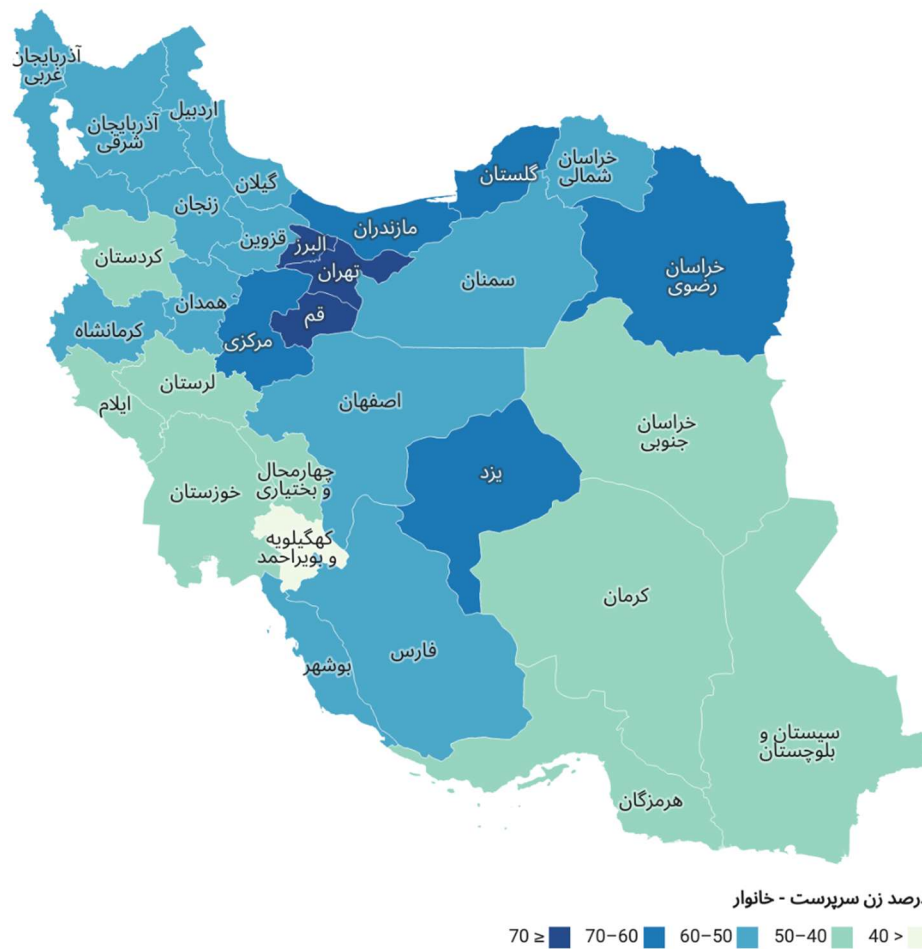

جدول ۳-۷. تعداد خانوار و عائله مددجویی بر حسب جنسیت سرپرست

نام استان	سرپرست زن		سرپرست مرد	
	خانوار	تعداد عائله	خانوار	تعداد عائله
آذربایجان شرقی	39,568	52,347	24,472	57,866
آذربایجان غربی	53,742	76,718	33,438	84,050
اردبیل	26,052	38,241	20,548	55,234
اصفهان	70,441	104,599	53,236	141,672
البرز	24,314	36,160	7,302	16,426
ایلام	12,868	19,016	14,211	40,987
بوشهر	21,171	31,652	13,498	36,831
تهران	62,539	98,061	15,782	36,731
چهارمحال و بختیاری	19,372	27,945	24,655	73,403
خراسان جنوبی	18,961	28,279	21,749	63,566
خراسان رضوی	125,312	189,945	68,545	168,236
خراسان شمالی	28,001	39,233	24,741	62,613
خوزستان	63,295	98,165	59,901	184,004
زنجان	15,983	22,204	9,583	23,504
سمنان	9,069	13,978	6,137	16,711
سیستان و بلوچستان	82,596	150,132	110,210	415,668
فارس	105,058	157,122	66,356	176,503
قزوین	18,320	25,668	12,962	30,062
قم	16,361	25,789	5,025	11,984
کردستان	36,269	51,294	40,376	108,139
کرمان	57,382	91,207	56,928	174,933
کرمانشاه	47,188	68,770	33,902	88,640
کهگیلویه و بویراحمد	18,839	28,147	28,108	93,798
گلستان	51,136	73,443	28,973	68,147
گیلان	65,648	83,692	60,040	128,864
لرستان	53,217	82,289	50,830	143,166
مازندران	53,200	74,296	31,464	74,621
مرکزی	27,042	38,128	13,924	32,359
هرمزگان	45,608	73,950	43,340	139,099
همدان	36,368	52,925	21,419	55,306
یزد	13,674	21,612	6,881	17,848
کل کشور	1,318,594	1,975,007	1,008,536	2,820,971

نمودار ۳-۸. درصد خانوار مددجو برحسب جنسیت سرپرست

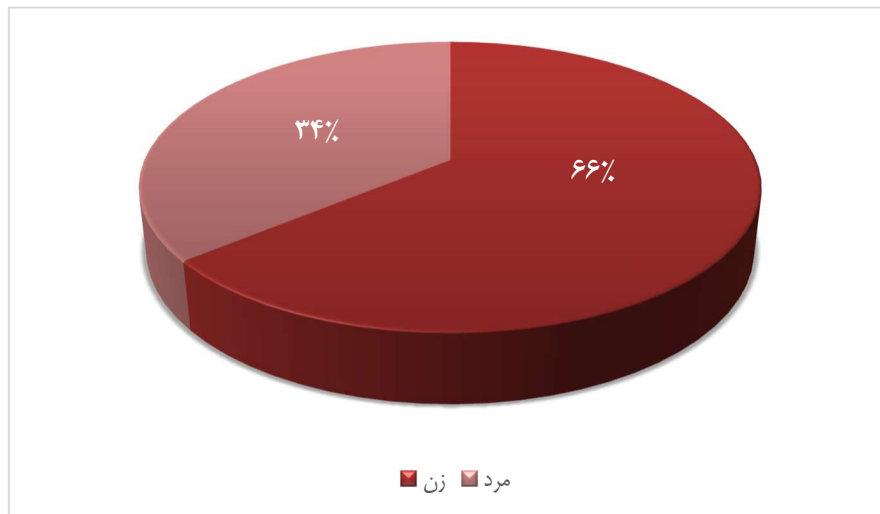

اطلاع‌نگاشت ۳-۳. توزیع نسبی درصد خانوار با سرپرست زن

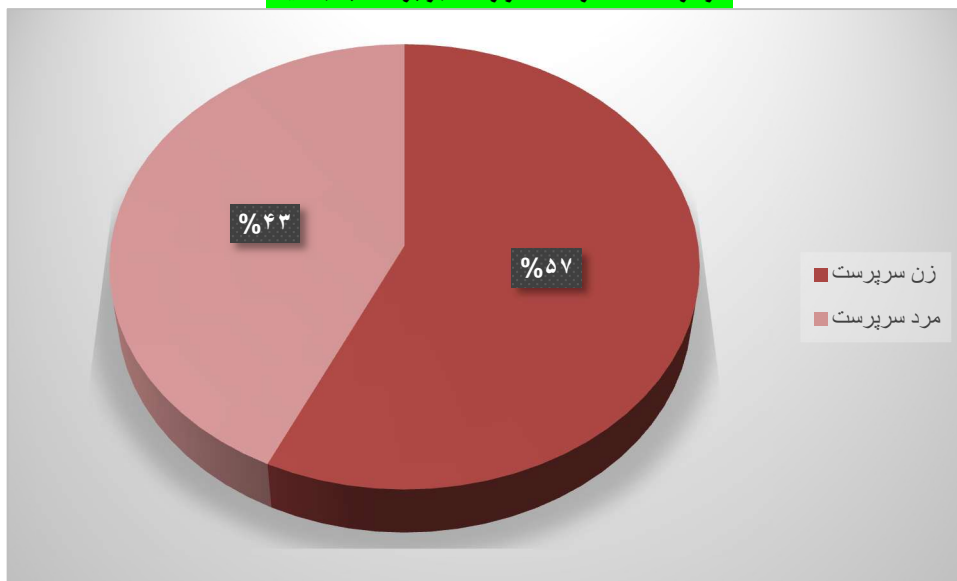
جدول ۳-۸. بعد خانوار مددجویی برحسب جنسیت سرپرست

نام استان	سرپرست زن	سرپرست مرد	متوسط بعد خانوار
آذربایجان شرقی	۱.۳	۲.۴	۱.۷
آذربایجان غربی	۱.۴	۲.۵	۱.۸
اردبیل	۱.۵	۲.۷	۲.۰
اصفهان	۱.۵	۲.۷	۲.۰
البرز	۱.۵	۲.۲	۱.۷
ایلام	۱.۵	۲.۹	۲.۲
بوشهر	۱.۵	۲.۷	۲.۰
تهران	۱.۶	۲.۳	۱.۷
چهارمحال و بختیاری	۱.۴	۳.۰	۲.۳
خراسان جنوبی	۱.۵	۲.۹	۲.۳
خراسان رضوی	۱.۵	۲.۵	۱.۸
خراسان شمالی	۱.۴	۲.۵	۱.۹
خوزستان	۱.۶	۳.۱	۲.۳
زنجان	۱.۴	۲.۵	۱.۸
سمنان	۱.۵	۲.۷	۲.۰
سیستان و بلوچستان	۱.۸	۳.۸	۲.۹
فارس	۱.۵	۲.۷	۱.۹
قزوین	۱.۴	۲.۳	۱.۸
قم	۱.۶	۲.۴	۱.۸
کردستان	۱.۴	۲.۷	۲.۱
کرمان	۱.۶	۳.۱	۲.۳
کرمانشاه	۱.۵	۲.۶	۱.۹
کهگیلویه و بویراحمد	۱.۵	۳.۳	۲.۶
گلستان	۱.۴	۲.۴	۱.۸
گیلان	۱.۳	۲.۱	۱.۷
لرستان	۱.۵	۲.۸	۲.۲
مازندران	۱.۴	۲.۴	۱.۸
مرکزی	۱.۴	۲.۳	۱.۷
هرمزگان	۱.۶	۳.۲	۲.۴
همدان	۱.۵	۲.۶	۱.۹
یزد	۱.۶	۲.۶	۱.۹
کل کشور	۱.۵	۲.۸	۲.۱

نمودار ۳-۹. درصد نفقات مددجو بر حسب جنسیت

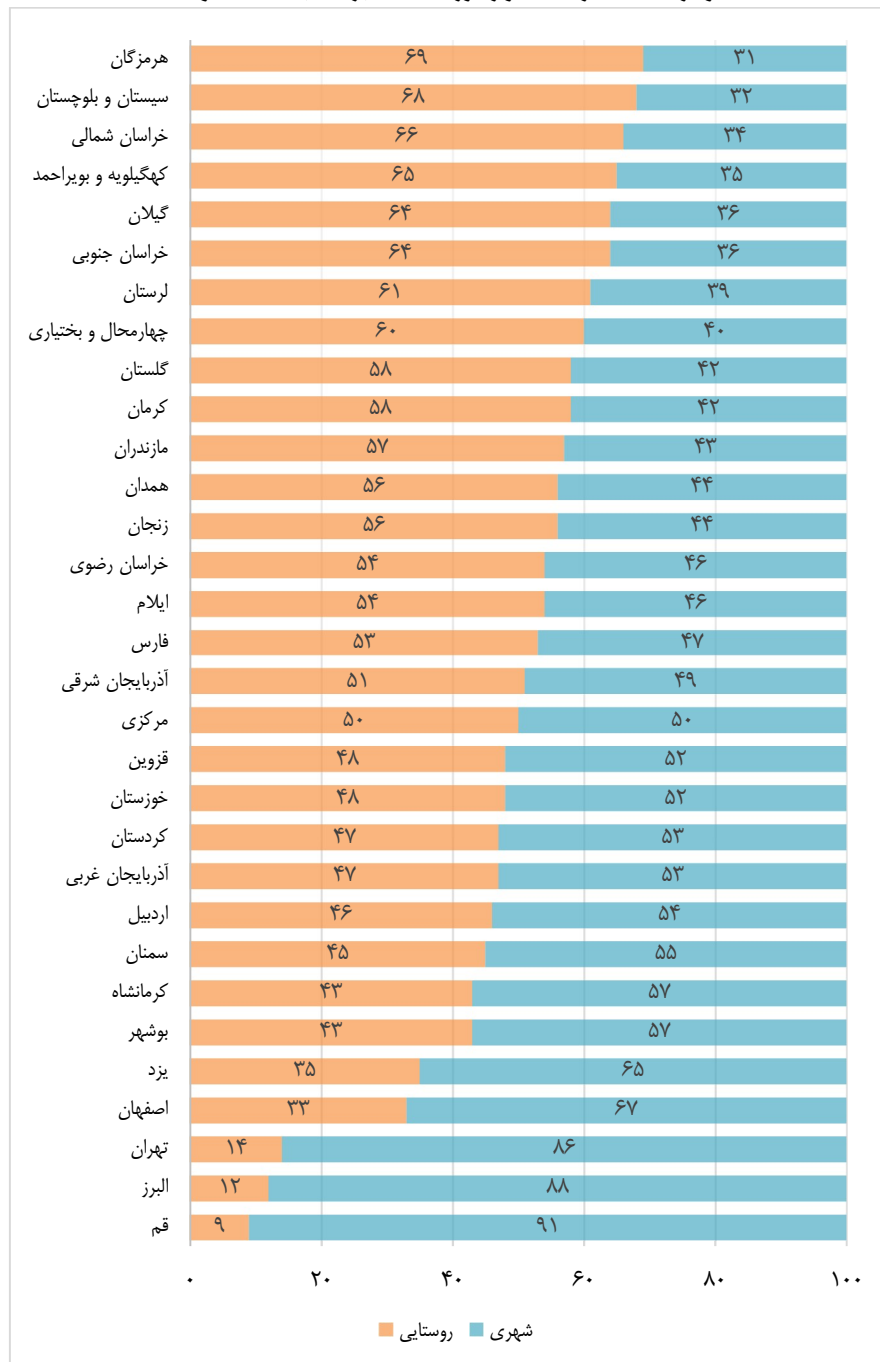
نمودار ۳-۱۰. درصد خانوار مددجو بر حسب جنسیت

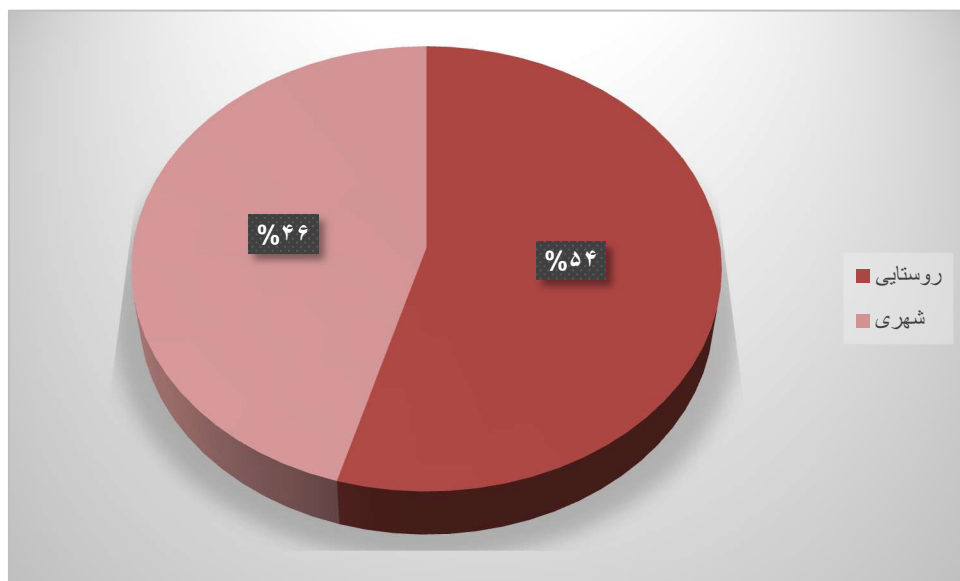
جدول ۳-۹. تعداد خانوار و نفرات مددجو برحسب محل سکونت

نام استان	شهری		روستایی و عشایر	
	خانوار	نفر	خانوار	نفر
آذربایجان شرقی	31,613	53,473	32,427	56,740
آذربایجان غربی	46,298	84,548	40,882	76,220
اردبیل	25,014	51,894	21,586	41,581
اصفهان	82,870	163,080	40,807	83,191
البرز	28,076	47,051	3,540	5,535
ایلام	12,352	26,616	14,727	33,387
بوشهر	19,489	38,269	15,180	30,214
تهران	67,109	115,501	11,212	19,291
چهارمحال و بختیاری	17,369	39,221	26,658	62,127
خراسان جنوبی	14,441	33,135	26,269	58,710
خراسان رضوی	90,137	165,719	103,720	192,462
خراسان شمالی	17,628	32,604	35,114	69,242
خوزستان	63,628	139,542	59,568	142,627
زنجان	11,239	20,003	14,327	25,705
سمنان	8,573	17,279	6,633	13,410
سیستان و بلوچستان	60,925	167,167	131,881	398,633
فارس	81,084	153,772	90,330	179,853
قزوین	16,338	30,048	14,944	25,682
قم	19,342	34,363	2,044	3,410
کردستان	41,053	86,156	35,592	73,277
کرمان	47,485	105,236	66,825	160,904
کرمانشاه	45,447	85,528	35,643	71,882
کهگیلویه و بویراحمد	16,192	40,666	30,755	81,279
گلستان	33,068	58,614	47,041	82,976
گیلان	46,058	76,786	79,630	135,770
لرستان	41,129	83,764	62,918	141,691
مازندران	37,027	66,734	47,637	82,183
مرکزی	20,656	36,441	20,310	34,046
هرمزگان	26,796	58,346	62,152	154,703
همدان	25,773	46,369	32,014	61,862
یزد	13,402	25,971	7,153	13,489
کل کشور	1,107,611	2,183,896	1,219,519	2,612,082

نمودار ۳-۱۱. درصد خانوار مورد حمایت برحسب محل سکونت

نمودار ۳-۱۳. درصد نفقات مددجو برحسب محل سکونت

جدول ۳-۱۰. تعداد خانوار مورد حمایت برحسب تعداد افراد

نام استان	۱ نفره	۲ نفره	۳ نفره	۴ نفره	۵ نفره و بیشتر
آذربایجان شرقی	33,705	19,816	6,572	2,899	1,048
آذربایجان غربی	42,606	26,525	10,440	5,186	2,423
اردبیل	19,291	14,892	6,979	4,089	1,349
اصفهان	53,139	38,766	17,496	9,949	4,327
البرز	17,145	9,603	3,582	1,010	276
ایلام	9,679	8,195	4,688	3,082	1,435
بوشهر	15,471	10,306	4,965	2,572	1,355
تهران	41,105	23,533	9,868	2,938	877
چهارمحال و بختیاری	15,262	14,190	6,289	4,416	3,870
خراسان جنوبی	15,631	12,054	5,514	3,971	3,540
خراسان رضوی	91,846	62,437	24,182	10,530	4,862
خراسان شمالی	23,450	17,429	6,507	3,460	1,896
خوزستان	46,185	35,535	18,412	11,823	11,241
زنجان	12,882	7,815	3,018	1,350	501
سمنان	6,536	4,591	2,229	1,266	584
سیستان و بلوچستان	57,618	39,352	27,535	25,385	42,916
فارس	73,792	56,426	24,601	11,608	4,987
قزوین	15,733	9,657	3,686	1,694	512
قم	11,016	6,222	2,755	1,031	362
کردستان	29,647	25,088	11,817	7,207	2,886
کرمان	39,996	33,070	18,910	12,500	9,834
کرمانشاه	35,296	26,198	11,643	5,706	2,247
کهگیلویه و بویراحمد	13,632	12,449	8,391	6,583	5,892
گلستان	40,328	25,450	9,070	3,717	1,544
گیلان	61,908	46,833	12,055	4,022	870
لرستان	37,540	34,466	17,076	9,407	5,558
مازندران	42,433	27,146	9,835	4,160	1,090
مرکزی	21,098	13,164	4,515	1,675	514
هرمزگان	31,505	24,632	13,977	9,247	9,587
همدان	27,231	17,923	7,439	3,757	1,437
یزد	9,610	6,131	2,756	1,396	662
کل کشور	992,316	709,894	316,802	177,636	130,482

جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی

نام استان	۰-۵	۶-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۸
آذربایجان شرقی	۱,۷۸۶	۳,۶۸۳	۶,۶۶۷	۵,۷۲۴
آذربایجان غربی	۳,۷۰۰	۶,۱۶۵	۱۱,۱۹۷	۹,۸۵۳
اردبیل	۲,۹۱۶	۵,۱۳۱	۷,۹۶۱	۵,۹۲۹
اصفهان	۶,۲۵۷	۱۱,۷۵۱	۲۰,۰۱۱	۱۷,۰۶۱
البرز	۷۷۹	۲,۰۲۴	۳,۸۱۵	۳,۵۹۷
ایلام	۱,۲۲۱	۲,۲۲۴	۳,۷۹۷	۳,۴۹۶
بوشهر	۱,۲۹۸	۲,۹۷۶	۴,۹۹۶	۴,۴۷۷
تهران	۲,۳۹۸	۶,۱۰۰	۱۱,۵۹۶	۱۰,۶۶۷
چهارمحال و بختیاری	۲,۷۸۹	۵,۳۳۵	۸,۸۵۴	۷,۷۲۴
خراسان جنوبی	۳,۵۵۷	۵,۵۱۲	۸,۷۰۱	۷,۰۱۱
خراسان رضوی	۸,۶۶۲	۱۷,۳۴۲	۲۹,۲۳۷	۲۳,۲۲۹
خراسان شمالی	۲,۴۲۲	۴,۴۱۱	۷,۸۵۵	۶,۴۸۲
خوزستان	۷,۸۸۰	۱۵,۱۹۷	۲۶,۳۵۵	۲۳,۰۷۹
زنجان	۱,۱۴۴	۲,۰۱۲	۳,۲۸۹	۲,۴۵۵
سمنان	۱,۱۷۹	۱,۸۵۶	۲,۷۸۲	۲,۳۲۴
سیستان و بلوچستان	۲۷,۸۳۷	۴۸,۰۷۲	۸۲,۰۸۷	۶۲,۳۸۱
فارس	۴,۸۵۰	۱۰,۸۲۰	۲۱,۱۴۹	۲۰,۰۱۱
قزوین	۹۶۶	۲,۲۴۰	۳,۹۳۹	۳,۰۲۹
قم	۷۸۷	۱,۸۵۰	۳,۲۲۱	۲,۷۷۷
کردستان	۴,۲۷۳	۷,۱۳۲	۱۱,۷۴۸	۹,۹۵۹
کرمان	۸,۵۴۲	۱۵,۵۷۵	۲۶,۷۸۹	۲۱,۴۱۹
کرمانشاه	۲,۹۷۵	۵,۵۰۱	۱۰,۰۱۰	۹,۱۱۹
کهگیلویه و بویراحمد	۴,۲۶۳	۷,۲۹۳	۱۲,۰۷۱	۱۰,۰۳۶
گلستان	۲,۵۵۶	۵,۲۴۶	۹,۴۱۴	۸,۳۸۹
گیلان	۱,۷۳۵	۴,۰۹۸	۸,۳۷۷	۸,۲۸۲
لرستان	۵,۸۴۶	۹,۸۱۲	۱۷,۱۱۴	۱۳,۶۵۹
مازندران	۲,۹۸۷	۵,۴۱۰	۹,۳۹۹	۸,۴۹۱
مرکزی	۱,۱۱۲	۲,۴۲۲	۴,۵۳۵	۴,۰۳۵
هرمزگان	۶,۴۰۷	۱۲,۶۸۷	۲۱,۲۹۱	۱۸,۳۶۱
همدان	۳,۰۳۵	۵,۴۴۰	۹,۱۰۰	۶,۹۷۶
یزد	۱,۰۵۹	۲,۲۳۷	۳,۷۷۸	۳,۲۴۷
کل کشور	۱۲۷,۲۱۸	۲۳۷,۵۵۴	۴۱۱,۱۳۵	۳۴۳,۲۷۹

ادامه جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی

نام استان	۱۹-۲۴	۲۵-۳۵	۳۶-۴۵	۴۶-۵۴
آذربایجان شرقی	۲,۹۵۰	۴,۸۴۵	۱۱,۵۰۲	۱۴,۴۸۲
آذربایجان غربی	۶,۶۶۸	۱۱,۳۳۸	۱۷,۰۳۹	۱۷,۷۳۹
اردبیل	۳,۰۶۸	۶,۶۸۵	۱۲,۹۲۲	۱۲,۶۷۱
اصفهان	۱۲,۷۹۶	۱۶,۵۶۰	۳۵,۷۳۹	۳۲,۵۲۵
البرز	۲,۸۴۳	۳,۸۰۵	۷,۴۰۷	۶,۹۸۲
ایلام	۲,۶۵۷	۴,۲۲۳	۸,۴۲۲	۸,۶۵۱
بوشهر	۲,۹۸۹	۴,۵۰۳	۹,۲۸۸	۸,۹۹۶
تهران	۷,۸۶۸	۱۰,۰۷۹	۱۹,۳۵۶	۱۷,۷۶۶
چهارمحال وبختیاری	۵,۰۰۳	۶,۰۴۵	۱۱,۷۴۱	۱۳,۳۴۴
خراسان جنوبی	۴,۴۲۱	۵,۵۳۰	۱۰,۴۲۲	۱۰,۸۰۵
خراسان رضوی	۱۵,۱۱۷	۲۳,۵۷۱	۴۱,۰۷۰	۳۹,۶۸۷
خراسان شمالی	۳,۴۰۰	۶,۳۷۲	۱۰,۱۵۳	۱۲,۲۵۰
خوزستان	۱۳,۶۸۷	۲۰,۰۵۱	۳۱,۸۱۸	۳۹,۱۲۶
زنجان	۱,۲۱۳	۲,۸۴۵	۵,۶۳۱	۵,۵۹۵
سمنان	۱,۷۳۰	۲,۵۷۰	۴,۷۰۸	۳,۹۵۸
سیستان و بلوچستان	۳۴,۷۷۶	۴۳,۵۸۱	۶۹,۲۰۳	۶۸,۱۴۵
فارس	۱۵,۳۴۹	۲۱,۷۰۱	۴۲,۴۸۲	۴۰,۸۹۳
قزوین	۲,۱۳۱	۳,۴۴۵	۷,۲۲۸	۷,۳۷۶
قم	۱,۸۸۲	۲,۷۵۵	۵,۳۱۰	۴,۶۵۶
کردستان	۷,۱۲۷	۱۱,۲۲۱	۲۰,۸۶۷	۲۰,۲۲۲
کرمان	۱۳,۲۸۱	۱۹,۴۰۲	۳۲,۰۹۲	۳۶,۰۲۹
کرمانشاه	۶,۰۱۸	۱۱,۴۰۹	۱۹,۹۳۰	۱۹,۴۰۹
کهگیلویه و بویراحمد	۶,۳۵۹	۸,۹۵۶	۱۷,۷۶۸	۱۷,۱۹۲
گلستان	۵,۸۴۷	۱۰,۷۹۶	۱۶,۵۷۰	۱۷,۴۳۵
گیلان	۶,۵۹۴	۱۰,۲۲۴	۱۹,۰۵۵	۲۵,۰۲۵
لرستان	۹,۶۱۱	۱۶,۶۶۲	۲۶,۱۶۸	۲۹,۳۰۰
مازندران	۷,۲۱۳	۱۱,۲۰۰	۲۱,۱۹۱	۱۷,۹۱۴
مرکزی	۲,۶۵۸	۳,۹۰۸	۸,۴۱۲	۸,۷۷۹
هرمزگان	۱۲,۹۰۵	۱۶,۵۴۸	۲۵,۵۸۳	۲۵,۹۲۹
همدان	۳,۵۶۷	۶,۶۵۰	۱۴,۵۲۸	۱۴,۵۷۴
یزد	۲,۴۱۵	۲,۷۸۷	۵,۵۵۸	۴,۳۳۷
کل کشور	۲۲۴,۱۴۳	۳۳۰,۲۶۷	۵۸۹,۱۶۳	۶۰۱,۷۹۲

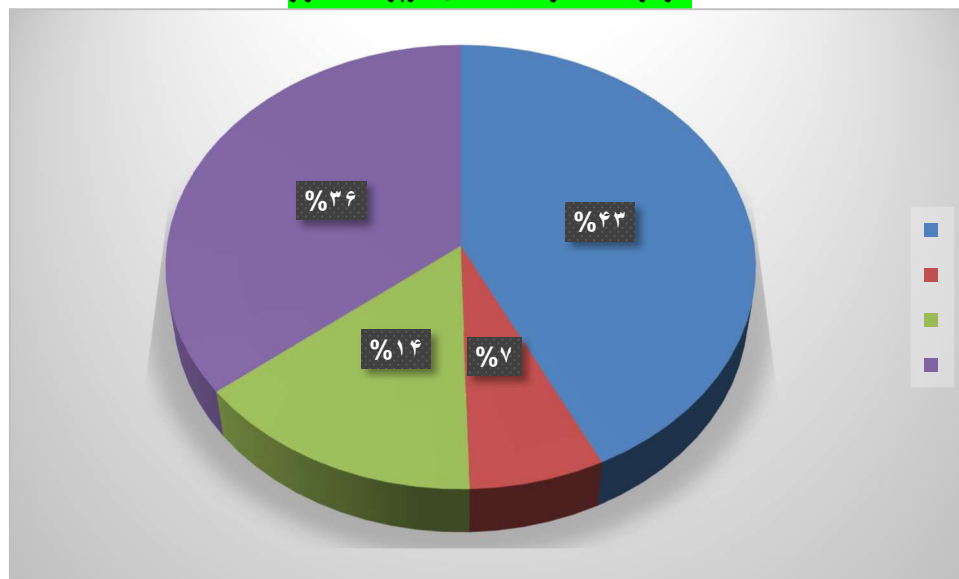
ادامه جدول ۳-۱۱. تعداد مددجویان بر حسب گروه سنی

نام استان	۵۵-۵۹	۶۰-۶۵	۶۶-۷۵	۷۶-۸۹	بزرگتر از ۹۰
آذربایجان شرقی	۷۸۲۳	۱۰،۵۱۲	۲۰،۵۸۲	۱۷،۳۳۲	۲،۳۲۵
آذربایجان غربی	۱۱،۶۷۵	۱۶،۳۷۸	۲۸،۲۵۸	۱۸،۲۷۰	۲،۴۸۸
اردبیل	۵،۸۷۹	۶،۷۰۶	۱۲،۵۰۶	۹،۷۳۲	۱،۳۶۹
اصفهان	۱۴،۶۳۵	۱۷،۶۳۳	۳۰،۴۱۷	۲۶،۰۴۳	۴،۸۴۳
البرز	۳،۴۶۱	۴،۵۳۴	۷،۲۳۳	۵،۳۵۸	۷۴۸
ایلام	۳،۶۹۷	۴،۰۹۴	۹،۶۸۳	۶،۶۴۵	۱،۱۹۳
بوشهر	۴،۱۳۴	۵،۰۶۰	۱۱،۳۱۲	۷،۳۵۶	۱،۰۹۸
تهران	۸،۰۶۶	۱۰،۲۱۹	۱۷،۲۶۰	۱۱،۸۵۰	۱،۵۶۷
چهارمحال و بختیاری	۶،۷۲۴	۸،۴۸۳	۱۴،۲۰۵	۹،۴۱۵	۱،۶۸۶
خراسان جنوبی	۵،۳۶۴	۶،۶۹۸	۱۱،۷۰۵	۱۰،۲۸۲	۱،۸۳۷
خراسان رضوی	۲۱،۵۴۳	۳۵،۰۵۵	۵۸،۳۷۸	۳۹،۶۹۸	۵،۵۹۲
خراسان شمالی	۷،۵۲۹	۱۱،۶۵۲	۱۸،۴۲۴	۹،۹۸۹	۹۰۷
خوزستان	۱۹،۲۲۶	۲۵،۲۹۳	۳۵،۸۱۱	۲۰،۴۴۲	۴،۲۰۴
زنجان	۲،۶۲۲	۴،۰۶۹	۷،۵۶۹	۶،۳۴۰	۹۲۴
سمنان	۱،۷۱۰	۱،۹۳۲	۲،۹۸۱	۲،۵۲۵	۴۳۴
سیستان و بلوچستان	۲۹،۷۸۰	۲۸،۶۸۲	۴۲،۹۲۵	۲۳،۳۱۸	۵،۰۱۳
فارس	۲۲،۱۰۳	۳۰،۲۳۶	۵۸،۸۸۰	۳۷،۷۰۹	۷،۴۴۲
قزوین	۳،۴۶۸	۴،۸۸۵	۷،۸۵۲	۷،۸۸۷	۱،۲۸۴
قم	۱،۷۹۶	۲،۵۵۴	۵،۴۱۸	۴،۱۶۶	۶۰۱
کردستان	۱۱،۱۶۱	۱۲،۷۲۳	۲۵،۲۲۳	۱۵،۳۳۶	۲،۴۴۱
کرمان	۱۷،۲۰۲	۱۹،۲۹۳	۳۱،۶۳۸	۲۰،۲۴۰	۴،۶۳۸
کرمانشاه	۱۱،۲۷۲	۱۴،۹۵۳	۲۷،۳۹۲	۱۶،۸۹۲	۲،۵۳۰
کهگیلویه و بویراحمد	۵،۹۱۹	۷،۳۹۲	۱۳،۸۸۳	۸،۸۵۷	۱،۹۵۶
گلستان	۱۰،۱۴۰	۱۶،۵۰۶	۲۴،۲۳۲	۱۲،۹۹۵	۱،۴۶۴
گیلان	۱۶،۶۰۴	۲۵،۶۸۰	۴۶،۰۱۶	۳۵،۴۲۵	۵،۴۴۱
لرستان	۱۶،۰۳۱	۲۰،۸۵۳	۳۵،۱۱۹	۲۱،۵۹۳	۳،۶۸۷
مازندران	۸،۹۸۹	۱۲،۰۶۶	۲۲،۸۶۱	۱۸،۴۷۴	۲،۷۲۲
مرکزی	۳،۸۷۷	۵،۵۰۱	۱۱،۲۶۶	۱۱،۹۴۰	۲،۰۴۲
هرمزگان	۱۲،۸۶۴	۱۶،۳۶۷	۲۵،۷۵۹	۱۳،۸۹۴	۴،۴۵۴
همدان	۵،۹۵۸	۸،۳۶۲	۱۶،۲۵۵	۱۲،۲۶۲	۱،۵۲۴
یزد	۱،۹۵۷	۲،۴۶۹	۴،۲۰۶	۴،۴۰۲	۱،۰۰۸
کل کشور	۳۰۳،۲۰۹	۳۹۶،۸۴۰	۶۸۵،۲۴۹	۴۶۶،۶۶۷	۷۹،۴۶۲

جدول ۳-۱۲. وضعیت تاهل سرپرست خانوار مورد حمایت

نام استان	متاهل	مجرد	
		هرگز ازدواج نکرده	فاقد همسر (طلاق)
آذربایجان شرقی	۲۳،۱۲۸	۴،۰۶۰	۷،۱۸۱
آذربایجان غربی	۳۲،۸۰۱	۵،۱۹۶	۱۰،۲۶۱
اردبیل	۲۱،۸۱۱	۲،۲۸۳	۵،۵۵۳
اصفهان	۵۴،۳۶۶	۷،۵۱۳	۲۳،۰۰۳
البرز	۷،۳۰۰	۲،۶۶۶	۱۰،۹۱۶
ایلام	۱۳،۷۱۸	۱،۸۰۳	۱،۴۸۸
بوشهر	۱۳،۵۶۰	۴،۵۳۰	۵،۲۲۲
تهران	۱۶،۷۲۶	۷،۹۵۸	۲۷،۰۷۸
چهارمحال و بختیاری	۲۴،۷۵۳	۱،۸۵۷	۳،۲۰۷
خراسان جنوبی	۲۱،۳۹۰	۱،۹۷۲	۳،۸۱۵
خراسان رضوی	۶۹،۳۱۸	۹،۸۸۹	۳۸،۵۶۴
خراسان شمالی	۲۴،۲۴۱	۳،۶۴۱	۶،۳۲۱
خوزستان	۵۷،۴۸۴	۱۰،۱۵۹	۱۲،۹۱۹
زنجان	۹،۴۴۶	۱،۷۰۷	۳،۷۴۷
سمنان	۶،۳۹۷	۸۴۵	۳،۶۸۱
سیستان و بلوچستان	۱۰۸،۱۷۳	۱۷،۰۵۸	۱۴،۶۷۶
فارس	۶۵،۷۷۶	۱۲،۳۰۰	۲۶،۱۳۹
قزوین	۱۲،۶۲۲	۲،۲۰۳	۴،۶۵۰
قم	۵،۴۷۷	۱،۳۹۴	۶،۳۷۵
کردستان	۳۹،۰۸۶	۳،۸۷۶	۸،۱۱۴
کرمان	۵۷،۳۱۳	۴،۹۷۹	۱۳،۳۵۹
کرمانشاه	۳۲،۱۷۹	۶،۶۵۹	۱۰،۵۲۱
کهگیلویه و بویراحمد	۲۷،۶۳۹	۱،۸۹۷	۴،۱۱۵
گلستان	۲۷،۹۵۶	۶،۳۸۲	۱۵،۱۶۸
گیلان	۵۲،۴۱۵	۷،۶۱۵	۱۷،۲۶۲
لرستان	۵۱،۶۸۷	۷،۵۷۸	۸،۶۷۵
مازندران	۳۱،۰۱۵	۷،۰۵۵	۱۷،۴۳۲
مرکزی	۱۴،۲۷۷	۲،۵۲۳	۷،۵۴۵
هرمزگان	۴۳،۰۶۰	۶،۶۱۵	۱۱،۲۹۰
همدان	۲۲،۵۹۲	۳،۱۹۸	۸،۷۷۵
یزد	۷،۶۰۳	۷۳۳	۵،۳۲۸
کل کشور	۹۹۵،۳۰۹	۱۵۸،۱۴۴	۳۴۲،۳۸۰

نمودار ۳-۱۵. وضعیت تأهل سرپرست خانوار

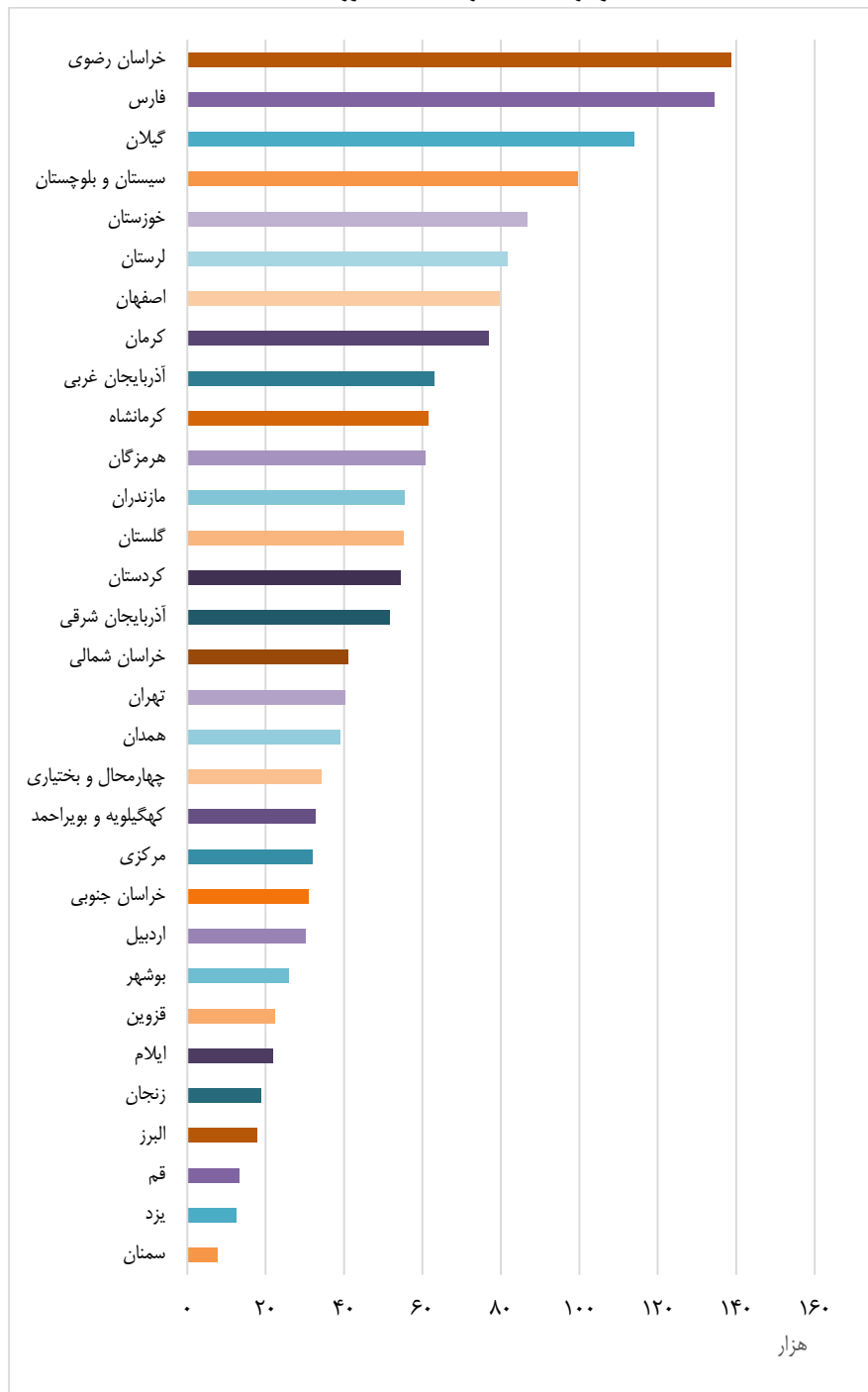
جدول ۳-۱۳. تعداد خانوار مددجویان بر حسب دین و مذهب

نام استان	شیعه اثنی عشری	اهل تسنن	مسیحی	کلیمی	زرتشتی	سایر مذاهب اسلام
آذربایجان شرقی	۶۳,۸۷۹	۱۵۴	۱			۶
آذربایجان غربی	۳۸,۸۷۵	۴۸,۱۶۲	۷۴			۶۹
اردبیل	۴۵,۲۶۸	۱,۳۲۸				۴
اصفهان	۱۲۳,۰۹۵	۱۸۴	۴۳	۲	۱	۳۵۲
البرز	۳۱,۴۱۱	۱۴۶	۲			۵۷
ایلام	۲۷,۰۶۴	۷				۸
بوشهر	۳۳,۰۴۱	۱,۵۹۸				۳۰
تهران	۷۷,۷۱۰	۴۱۰	۴۸	۵	۱	۱۴۷
چهارمحال و بختیاری	۴۴,۰۲۳	۲	۱			۱
خراسان جنوبی	۳۶,۶۶۷	۴,۰۳۳				۱۰
خراسان رضوی	۱۷۰,۰۶۴	۲۳,۵۷۸				۲۱۵
خراسان شمالی	۴۶,۵۹۲	۶,۰۹۰				۶۰
خوزستان	۱۲۳,۱۱۸	۱۰	۱			۶۷
زنجان	۲۵,۴۳۱	۱۱۲				۲۳
سمنان	۱۴,۹۲۲	۲۶۶				۱۸
سیستان و بلوچستان	۴۲,۲۵۷	۱۵۰,۵۳۶				۱۳
فارس	۱۶۸,۰۱۰	۳,۱۲۱		۵	۱	۲۷۷
قزوین	۳۱,۱۲۶	۱۲۹	۲			۲۵
قم	۲۱,۳۸۶					
کردستان	۸,۹۴۱	۶۷,۶۳۲	۱	۱		۷۰
کرمان	۱۱۲,۳۶۹	۱,۹۴۰				۱
کرمانشاه	۶۰,۳۱۷	۱۴,۸۷۲		۱	۱	۵۸۹۹
کهگیلویه و بویراحمد	۴۶,۸۶۷	۱۷				۶۳
گلستان	۴۶,۶۲۰	۳۳,۴۸۴	۳	۱		۱
گیلان	۱۱۹,۹۸۶	۵,۶۹۸	۲		۲	
لرستان	۱۰۴,۰۳۵	۷				۵
مازندران	۸۴,۱۲۳	۳۹۵	۶			۱۴۰
مرکزی	۴۰,۸۷۵	۴۵	۲			۴۴
هرمزگان	۶۳,۲۱۳	۲۵,۷۳۵				
همدان	۵۷,۷۶۷	۱۶				۴
یزد	۲۰,۲۷۱	۲۷۳			۹	۲
کل کشور	۱,۹۲۹,۳۲۳	۳۸۹,۹۸۰	۱۸۶	۱۵	۱۵	۷,۶۱۱

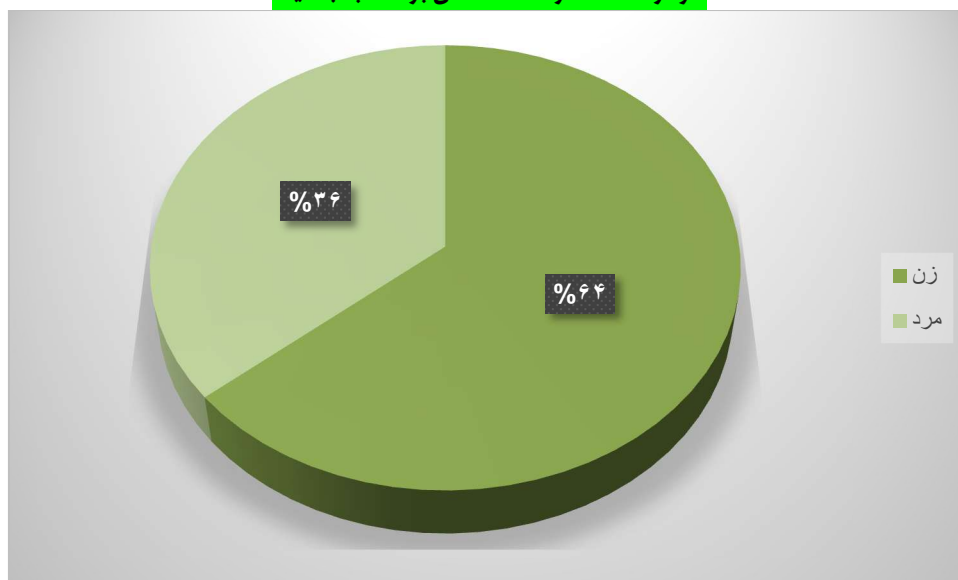
جدول ۳-۱۴. وضعیت سالمندان به تفکیک جنسیت و محل سکونت

نام استان	سرپرست سالمند	نفرات سالمند	زن	مرد	روستایی	شهری
آذربایجان شرقی	۴۰,۸۹۹	۵۰,۷۵۱	۳۴,۹۶۹	۱۵,۷۸۲	۲۸,۵۲۶	۲۲,۲۲۵
آذربایجان غربی	۵۲,۷۶۱	۶۵,۳۹۴	۴۳,۸۳۴	۲۱,۵۶۰	۳۳,۴۳۵	۳۱,۹۵۹
اردبیل	۲۳,۸۱۰	۳۰,۳۱۳	۲۰,۴۶۸	۹,۸۴۵	۱۷,۱۶۷	۱۳,۱۴۶
اصفهان	۶۱,۰۸۲	۷۸,۹۳۶	۵۱,۱۱۹	۲۷,۸۱۷	۳۴,۵۴۳	۴۴,۳۹۳
البرز	۱۴,۹۴۲	۱۷,۸۷۳	۱۲,۷۵۴	۵,۱۱۹	۳,۱۵۳	۱۴,۷۲۰
ایلام	۱۶,۵۳۷	۲۱,۶۱۵	۱۳,۵۹۴	۸,۰۲۱	۱۲,۲۴۷	۹,۳۶۸
بوشهر	۱۹,۴۹۶	۲۴,۸۲۶	۱۶,۷۲۳	۸,۱۰۳	۱۲,۳۸۳	۱۲,۴۴۳
تهران	۳۵,۲۷۲	۴۰,۸۹۶	۳۰,۷۱۸	۱۰,۱۷۸	۷,۰۸۵	۳۳,۸۱۱
چهارمحال و بختیاری	۲۵,۴۶۷	۳۳,۷۸۹	۲۰,۴۹۷	۱۳,۲۹۲	۲۲,۷۱۰	۱۱,۰۷۹
خراسان جنوبی	۲۲,۸۳۶	۳۰,۵۲۲	۱۸,۴۸۰	۱۲,۰۴۲	۲۲,۳۱۷	۸,۲۰۵
خراسان رضوی	۱۰۸,۴۸۲	۱۳۸,۷۲۳	۹۱,۲۹۰	۴۷,۴۳۳	۸۸,۷۶۲	۴۹,۹۶۱
خراسان شمالی	۳۱,۳۵۳	۴۰,۹۷۲	۲۵,۲۴۰	۱۵,۷۳۲	۲۹,۳۷۳	۱۱,۵۹۹
خوزستان	۶۷,۲۵۴	۸۵,۷۵۰	۵۱,۸۲۹	۳۳,۹۲۱	۴۵,۶۵۶	۴۰,۰۹۴
زنجان	۱۵,۲۲۵	۱۸,۹۰۲	۱۲,۹۴۸	۵,۹۵۴	۱۱,۸۲۶	۷,۰۷۶
سمنان	۶,۲۸۴	۷,۸۷۲	۵,۱۹۹	۲,۶۷۳	۴,۷۴۷	۳,۱۲۵
سیستان و بلوچستان	۷۸,۲۴۵	۹۹,۹۳۸	۵۶,۰۹۲	۴۳,۸۴۶	۷۲,۸۰۲	۲۷,۱۳۶
فارس	۱۰۳,۰۱۱	۱۳۴,۲۶۷	۸۷,۹۷۳	۴۶,۲۹۴	۸۰,۱۳۵	۵۴,۱۳۲
قزوین	۱۷,۲۱۰	۲۱,۹۰۸	۱۴,۶۳۸	۷,۲۷۰	۱۳,۶۱۵	۸,۲۹۳
قم	۱۰,۵۵۷	۱۲,۷۳۹	۹,۲۰۸	۳,۵۳۱	۱,۶۸۴	۱۱,۰۵۵
کردستان	۴۲,۵۹۱	۵۵,۷۲۳	۳۳,۶۴۹	۲۲,۰۷۴	۳۱,۴۱۸	۲۴,۳۰۵
کرمان	۵۷,۶۳۸	۷۵,۸۰۹	۴۶,۷۰۳	۲۹,۱۰۶	۴۷,۸۸۹	۲۷,۹۲۰
کرمانشاه	۴۸,۴۹۳	۶۱,۷۶۷	۳۹,۹۵۴	۲۱,۸۱۳	۲۹,۴۰۰	۳۲,۳۶۷
کهگیلویه و بویراحمد	۲۳,۸۰۷	۳۲,۰۸۸	۱۹,۱۶۲	۱۲,۹۲۶	۲۲,۷۸۰	۹,۳۰۸
گلستان	۴۳,۷۸۵	۵۵,۱۹۷	۳۵,۰۷۸	۲۰,۱۱۹	۳۵,۹۴۹	۱۹,۲۴۸
گیلان	۸۴,۱۵۸	۱۱۲,۵۶۲	۶۹,۱۱۹	۴۳,۴۴۳	۷۹,۵۲۷	۳۳,۰۳۵
لرستان	۶۲,۰۳۵	۸۱,۲۵۲	۴۸,۹۹۲	۳۲,۲۶۰	۵۲,۳۳۴	۲۸,۹۱۸
مازندران	۴۳,۹۳۹	۵۶,۱۲۳	۳۸,۱۷۷	۱۷,۹۴۶	۳۷,۴۴۹	۱۸,۶۷۴
مرکزی	۲۴,۱۰۴	۳۰,۷۴۹	۲۱,۱۳۱	۹,۶۱۸	۱۹,۴۳۰	۱۱,۳۱۹
هرمزگان	۴۶,۳۴۱	۶۰,۴۷۴	۳۶,۷۶۷	۲۳,۷۰۷	۴۵,۲۰۸	۱۵,۲۶۶
همدان	۳۰,۶۵۸	۳۸,۴۰۳	۲۶,۳۶۷	۱۲,۰۳۶	۲۴,۰۵۳	۱۴,۳۵۰
یزد	۹,۵۴۰	۱۲,۰۸۵	۸,۰۳۵	۴,۰۵۰	۵,۹۲۲	۶,۱۶۳
کل کشور	۱,۲۶۷,۸۱۲	۱,۶۲۸,۲۱۸	۱,۰۴۰,۷۰۷	۵۸۷,۵۱۱	۹۷۳,۵۲۵	۶۵۴,۶۹۳

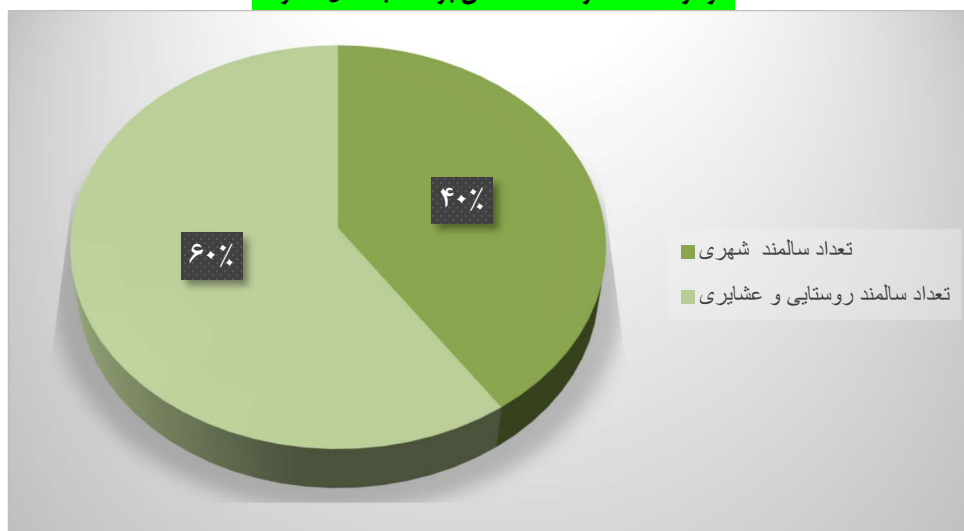
نمودار ۳-۱۶. نفقات سالمند مورد حمایت

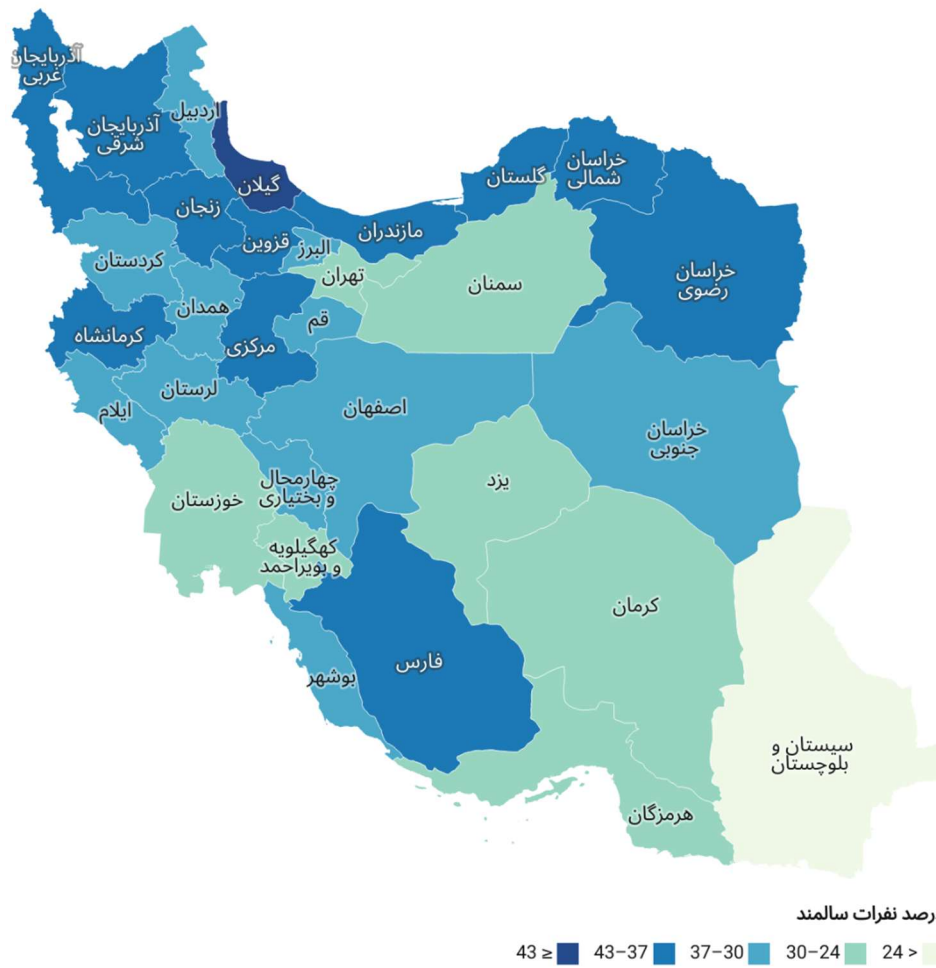

نمودار ۳-۱۷. درصد سالمندان بر حسب جنسیت

نمودار ۳-۱۸. درصد سالمندان بر حسب محل سکونت

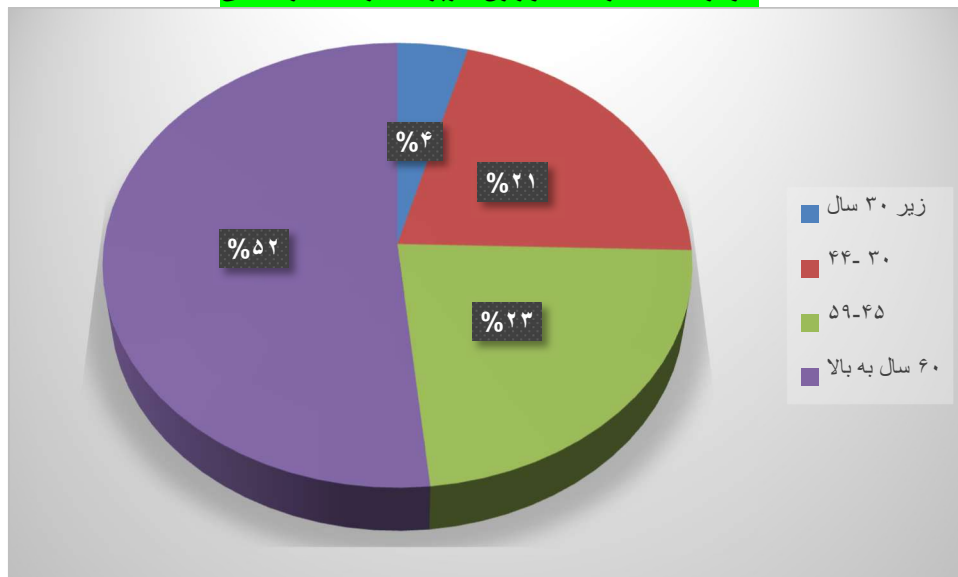

اطلاع نگاشت ۳-۸. توزیع نسبی درصد نفقات سالمند

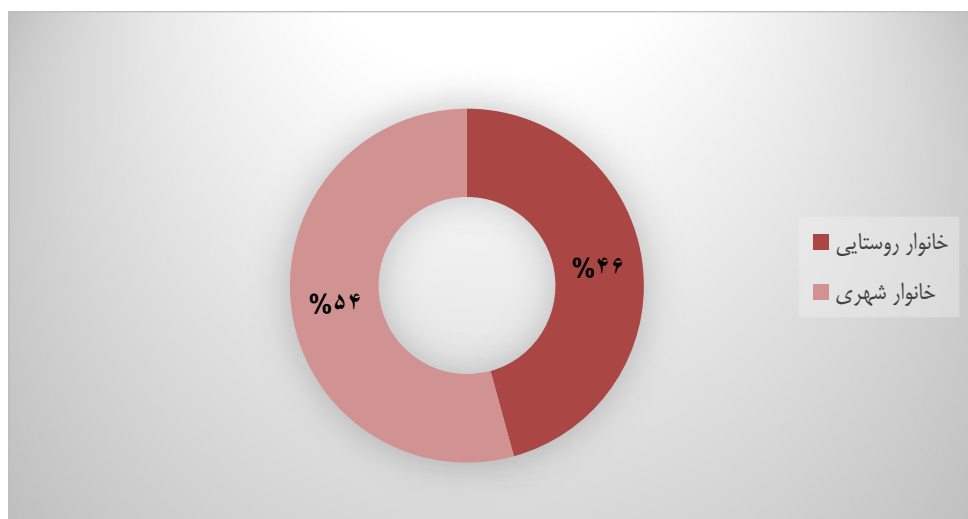
جدول ۳-۱۵. تعداد زنان سرپرست خانوار به تفکیک گروه سنی و محل سکونت

نام استان	زیر ۳۰ سال	۳۰-۴۴ سال	۴۵-۵۹ سال	۶۰ سال به بالا	خانوار روستایی	خانوار شهری
آذربایجان شرقی	۸۶۰	۵,۵۷۸	۸,۰۰۵	۲۵,۱۲۵	۱۸,۲۰۷	۲۱,۳۶۱
آذربایجان غربی	۱,۸۱۹	۹,۰۲۸	۱۱,۶۸۲	۳۱,۲۱۳	۲۳,۴۶۶	۳۰,۲۷۶
اردبیل	۱,۱۰۳	۵,۴۵۸	۵,۵۲۱	۱۳,۹۷۰	۱۱,۳۳۵	۱۴,۷۱۷
اصفهان	۲,۴۵۹	۱۸,۱۵۲	۱۶,۵۴۱	۳۳,۲۸۹	۱۷,۸۵۷	۵۲,۵۸۴
البرز	۷۶۱	۶,۴۰۲	۷,۳۱۸	۹,۸۳۳	۲,۳۲۵	۲۱,۹۸۹
ایلام	۲۶۵	۱,۷۸۲	۲,۳۰۴	۸,۵۱۷	۶,۳۷۲	۶,۴۹۶
بوشهر	۸۴۳	۴,۰۰۹	۴,۹۱۷	۱۱,۴۰۲	۸,۷۳۵	۱۲,۴۳۶
تهران	۱,۸۰۱	۱۶,۵۴۳	۱۹,۰۷۸	۲۵,۱۱۷	۸,۱۹۲	۵۴,۳۴۷
چهارمحال و بختیاری	۵۸۶	۳,۳۴۳	۳,۲۶۶	۱۲,۱۷۷	۱۰,۵۸۸	۸,۷۸۴
خراسان جنوبی	۸۸۹	۳,۶۴۶	۳,۶۲۷	۱۰,۷۹۹	۱۱,۲۴۵	۷,۷۱۶
خراسان رضوی	۵,۵۶۹	۲۸,۱۸۳	۳۰,۴۶۹	۶۱,۰۹۱	۵۸,۴۹۰	۶۶,۸۲۲
خراسان شمالی	۱,۵۴۳	۵,۲۳۹	۵,۵۹۸	۱۵,۶۲۱	۱۶,۸۵۶	۱۱,۱۴۵
خوزستان	۲,۶۴۷	۱۲,۱۶۷	۱۵,۱۲۷	۳۳,۳۵۴	۲۷,۱۴۷	۳۶,۱۴۸
زنجان	۵۶۶	۲,۹۹۱	۳,۱۵۴	۹,۲۷۲	۸,۲۴۷	۷,۷۳۶
سمنان	۵۸۳	۲,۸۲۲	۲,۰۴۹	۳,۶۱۵	۳,۲۱۹	۵,۸۵۰
سیستان و بلوچستان	۷,۰۲۶	۱۹,۶۵۰	۲۱,۵۱۲	۳۴,۴۰۸	۵۱,۹۸۲	۳۰,۶۱۴
فارس	۳,۲۸۷	۲۱,۲۱۰	۲۳,۸۰۶	۵۶,۷۵۵	۴۹,۴۶۰	۵۵,۵۹۸
قزوین	۵۷۷	۳,۸۹۹	۳,۸۹۶	۹,۹۴۸	۷,۹۶۲	۱۰,۳۵۸
قم	۶۱۹	۴,۴۴۴	۴,۲۶۵	۷,۰۳۳	۱,۳۵۱	۱۵,۰۱۰
کردستان	۱,۵۷۹	۷,۲۳۰	۶,۹۲۰	۲۰,۵۴۰	۱۴,۸۷۹	۲۱,۳۹۰
کرمان	۳,۲۴۴	۱۲,۳۳۰	۱۳,۲۷۰	۲۸,۵۳۸	۳۰,۱۸۳	۲۷,۱۹۹
کرمانشاه	۱,۵۵۱	۸,۸۴۶	۱۰,۱۰۵	۲۶,۶۸۶	۱۸,۳۲۲	۲۸,۸۶۶
کهگیلویه و بویراحمد	۸۶۶	۳,۵۸۴	۳,۵۰۶	۱۰,۸۸۳	۱۱,۰۶۷	۷,۷۷۲
گلستان	۳,۴۷۵	۱۲,۳۰۱	۱۱,۶۸۱	۲۳,۶۷۹	۲۸,۵۹۱	۲۲,۵۴۵
گیلان	۱,۶۹۷	۹,۹۰۸	۱۳,۳۱۲	۴۰,۷۳۱	۳۷,۳۷۱	۲۸,۲۷۷
لرستان	۲,۰۲۰	۱۰,۰۴۶	۱۱,۳۵۲	۲۹,۷۹۹	۲۷,۷۶۸	۲۵,۴۴۹
مازندران	۲,۳۲۹	۱۲,۳۰۰	۱۲,۵۵۳	۲۶,۰۱۸	۲۸,۱۲۲	۲۵,۰۷۸
مرکزی	۸۰۹	۵,۹۱۱	۵,۸۲۹	۱۴,۴۹۳	۱۱,۸۱۳	۱۵,۲۲۹
هرمزگان	۲,۳۵۲	۱۰,۰۸۴	۱۰,۵۲۶	۲۲,۶۴۶	۲۸,۷۹۲	۱۶,۸۱۶
همدان	۱,۴۶۲	۸,۱۳۹	۸,۱۳۵	۱۸,۶۳۲	۱۷,۷۴۰	۱۸,۶۲۸
یزد	۷۷۸	۴,۲۶۵	۳,۱۳۲	۵,۴۹۹	۳,۹۰۳	۹,۷۷۱
کل کشور	۵۵,۹۶۵	۲۷۹,۴۹۰	۳۰۲,۴۵۶	۶۸۰,۶۸۳	۶۰۱,۵۸۷	۷۱۷,۰۰۷

نمودار ۳-۱۹. درصد خانوار زن سرپرست بر حسب رده سنی

نمودار ۳-۲۰. درصد خانوار زن سرپرست بر حسب محل سکونت

جدول ۳-۱۶. وضعیت تاهل زنان سرپرست خانوار

نام استان	متاهل	مجرد	
		هرگز ازدواج نکرده	فاقد همسر (طلاق) فاقد همسر (فوت)
آذربایجان شرقی	۱۶۷۷	۳,۳۳۰	۶,۸۳۹
آذربایجان غربی	۳,۱۶۲	۴,۰۳۹	۹,۸۹۷
اردبیل	۳,۰۰۳	۱,۹۷۹	۵,۲۵۳
اصفهان	۶,۶۸۹	۵,۸۴۹	۲۲,۰۸۱
البرز	۱,۳۷۶	۲,۱۲۴	۱۰,۶۴۵
ایلام	۴۹۴	۱,۵۹۰	۱,۳۹۳
بوشهر	۱,۴۳۹	۴,۰۶۴	۵,۰۷۹
تهران	۳,۷۰۸	۶,۸۵۷	۲۶,۴۵۶
چهارمحال و بختیاری	۱,۲۹۲	۱,۵۶۱	۳,۰۷۴
خراسان جنوبی	۱,۸۴۷	۱,۴۴۳	۳,۶۶۳
خراسان رضوی	۸,۶۴۱	۷,۹۴۵	۳۷,۶۰۹
خراسان شمالی	۱,۸۴۲	۲,۹۳۶	۶,۱۰۳
خوزستان	۲,۷۵۵	۸,۲۹۳	۱۲,۲۳۵
زنجان	۹۷۷	۱,۴۲۹	۳,۶۰۹
سمنان	۹۹۴	۶۲۱	۳,۵۰۹
سیستان و بلوچستان	۵,۷۴۴	۱۲,۷۵۲	۱۴,۲۹۴
فارس	۴,۶۴۰	۱۱,۱۴۸	۲۵,۵۸۷
قزوین	۱,۴۸۲	۱,۵۰۶	۴,۴۳۳
قم	۱,۲۸۹	۱,۲۰۲	۶,۲۴۹
کردستان	۲,۴۵۲	۲,۷۱۳	۷,۶۳۴
کرمان	۴,۲۱۰	۴,۱۶۷	۱۲,۷۹۹
کرمانشاه	۱,۶۷۷	۵,۵۳۸	۱۰,۰۹۵
کهگیلویه و بویراحمد	۶۶۶	۱,۷۵۹	۳,۹۴۸
گلستان	۲,۷۴۶	۵,۳۹۸	۱۴,۷۶۱
گیلان	۱,۹۱۹	۵,۵۹۴	۱۶,۰۲۹
لرستان	۴,۲۱۹	۶,۴۱۲	۸,۳۸۷
مازندران	۴,۰۶۸	۵,۷۷۹	۱۶,۶۲۱
مرکزی	۲,۲۰۷	۲,۱۵۳	۷,۲۷۶
هرمزگان	۳,۱۲۳	۵,۳۱۴	۱۰,۹۴۸
همدان	۳,۲۷۵	۲,۶۳۸	۸,۴۶۳
یزد	۱,۴۵۷	۵۴۷	۵,۲۴۶
کل کشور	۸۵,۰۷۰	۱۲۸,۶۸۰	۳۳۰,۲۱۵

منابع و مأخذ

- اساسنامه کمیته امداد امام خمینی^(ه)
- برنامه پنج ساله هفتم کمیته امداد امام خمینی^(ه)
- سند چشم انداز ده ساله کمیته امداد امام خمینی^(ه)
- سامانه امداد هوشمند و کارآمد (سها)
- سامانه جامع مشارکت های مردمی
- سامانه حیات کمیته امداد امام خمینی^(ه)
- سامانه راهکاران سیستم معاونت مالی و اداری
- سامانه صندوق قرض الحسنه امداد ولایت